

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Aklın

«A.P. iktidarı, partizanların baskısı
ile birçok Devlet memurunun yer-
lerini değiştirdi.» — Gazeteler —

Demirel — Bu ne azgınlık be... Nerdeyse
beni düşürecek sırtından!..

14 Asır evvel inşa edilmiş olmasına rağmen halen sağlamlığını muhafaza eden

Galata Kulesi

TASARRUFLARINIZ İÇİN

EMİN VE YIKILMAZ

BİR MÜESSESE ARIYORSANIZ

Türkiye İş Bankası'nı tercih edebilirsiniz

■ İş Bankası, tasarruf mevduatında senelerdenberi önderliği muhafaza ediyor. Bu, halkımızın İş Bankasına karşı gösterdiği büyük güvenin açık bir delilidir.

■ İş Bankası, bütün banka muamelelerinde emniyet, sür'at ve kolaylık sağlar.

■ İş Bankası, her türlü bankacılık hizmetlerinde daima müşterilerinin menfaatlerini gözetir ve bunları müşterilerinin menfaatlerine en uygun şekilde neticelendirir.

■ İş Bankası, tasarruf sahiplerine her zaman zengin ve cazip ikramiyeler dağıtır.

1966 yılında tasarruf sahiplerine

12 Milyon

NOT: 25 Mart tarihindeki 7 MİLYON liralık çekiliş için 1965 yılı sonuna kadar İŞ BANKASINA yatırmış olduğunuz tasarrufları muhafaza etmelisiniz.

TÜRKİYE

BANKASI

paranızın
istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 44 Cilt: 10 Sayı: 7 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 9 Şubat 1966

Ey sağduyu, neredesin?

CUMHURBAŞKANIMIZ sayın Cemal Gürsel hasta. Gönül adamı olmak böyledir: Çektiği acıları insanın yanına bırakmaz!

O da, ihtilalin başında büyük görevini tamamladıktan sonra, toylu bir ortam içinde az çile çekmedi.

Şimdi, oniki saat göklerde uçtuktan sonra, deva aramaya gittiği derdin ıyığı budur.

Kendilerine sağlık ve mutlu bir ömür dileriz.

Cumhurbaşkanı, sorumsuz bir bayrak-adamıdır. Ama, ne C.H.P.'nin altı oklu bayrağıdır, ne A.P.'nin kıratlı bayrağı. Otuziki milyon Türkün Ayıldızlı bayrağı gibi, partili, partisiz herkesin bayrağıdır, herkesin tek bayrağı!

Sayın Gürsel, belki fazla açık yürekli, belki fazla sözünü esirgemez, ama böyle bir halk adamı idi.

Şimdi ona kim vekâlet edecek?.. Senato Başkanı Atasâğın, değil mi?.. Ama sayın profesör, doktor Atasâğın, yalnız Senato Başkanı değil, Adalet Partisinin de bir üyesidir. Demek, otuziki milyon Türkün bayrak adamı, bir süre için A.P.'li olacak!

Olur mu?..

1946 da sayın İnönü oldu. Ama olmadı! 1950 de Celâl Bayar oldu. Ama olmadı! Bugün de sayın Atasâğın olacak... Ama olmayacak!.. O büyük ödevi yüklediği müddetçe, taşıdığı profesörlük şerefine olgunluğu içinde, bir parti adamı olduğunu alabilmesine unutsa bile...

Asker ocağına, daha okul kapısından giren çocuk, hayatını milletine, memleketine adanmış bir fedaidir. Cemal Gürsel, yüklediği bu ödevin emirlerini yalnız cephelerde değil, ihtilal öncesi başbakanına yazdığı mektupla da yerine getirdi. Sayın İnönü, nasıl «bütün arzular, benim için yarın değil, dündür» dedi ise, sayın Cemal Gürsel için de yakın geçmişte eriştiği bütün şerefler, kendisinde artık gelecek özlemi bırakmıyacak kadar büyüktür.

Kendilerinin bu anlayış içinde olduklarına inanarak diyebiliriz ki, Türkiye'nin — kısa bir zaman için bile olsa — siyasi çalkantılar içine düşmemesi, kendilerinin istifalarına kalıyorsa, bunu hepimizden önce düşüneceklerine ve bir daha büyüyeceklerine şüphe edilemez.

İçerdeki bölünmelerin yorgunluğu, Türkiye'yi dışarıda da güçsüz bırakmıştır. Atatürk'ün bıraktığı milletlerarası itibarı, bu

gün, bizi en çok seven dost ülkelerde bile bulamayız.

Makaryos kimdir?.. Daha dün denize döktüğümüz bir ordunun papazı değil mi? Bugün bizimle müzakere masasına oturmayı bile kabul etmiyor!

Mustafa Kemal, Samsun'a çıktığı gün, parası yoktu, silâhı yoktu ve yurdun her yanında bir düşman ordusu vardı.

O, düşmanlarını, Türk milletine güvenerek yenmiştir.

Değişen millet değil, biziz!

Türkiye'nin kurtuluşu, yalnız, yalnız bir şeye kalmıştır: İç birliğe...

Bütün partiler, kalımsız hırslarını uyutur, sağduyularını uyardırırlarsa, bu mutluluğu görürüz.

Cumhurbaşkanlığı, ne kadar sorumsuz bir şeref koltuğu olursa olsun, o koltuk, büyük şahsiyeti ile dolduracak sahibini bulursa, memleket, içerde muhtaç olduğu huzura, dışarıda layık olduğu itibara kavuşur.

O koltuğu, tarih olmuş çapı ile dolduracak tek adam sayın İnönü'dür.

Kurtuluş Savaşında çeteyi ordu yapan İsmet paşa, Garip cephesi kumandanı İsmet paşa, Sevres'i yırtıp Lausanne'ı imzalayan İsmet paşa, Atatürk'ün bütün devrimlerde baş yardımcısı İsmet paşa, ne mutlu ki sağdır, aramızdadır.

Atatürk ölüm döşeginde yatarken, günün İçişleri Bakanı Şükrü Kaya, Mustafa Kemal'den sonraki Cumhurbaşkanı üstünde konuşurken, Çankaya'da, kendi köşkünün bahçesinde bana, tıpkı şimdi yazdığım gibi söylemiş, yalnız o: «Ne mutlu ki sağdır» dedikten sonra «aramızdadır» dememiş «başımızdadır» demişti.

Kalemimin ucuna kadar gelen bu kelimeyi kullanmadımsa, yazmak istemediğim için değil, karşı duyguları incitmek istemediğim içindir.

Mustafa Kemal'den bugüne üç kuşak yetişti diyebiliriz. C.H.P.

içinde, sayın İnönü'nün, Atatürk partisini gönül rahatlığı ile emanet edeceği kıymetleri hepimiz biliyoruz. Kendi sağlığında, onun bilgisinden feyz almış, onun zekâsından ışık almış, onun tecrübesinden ders almış çocuklarının çabalarını görmek, başarılarını görmek, kendisi için görmekten daha mutlu bir dilektir elbet.

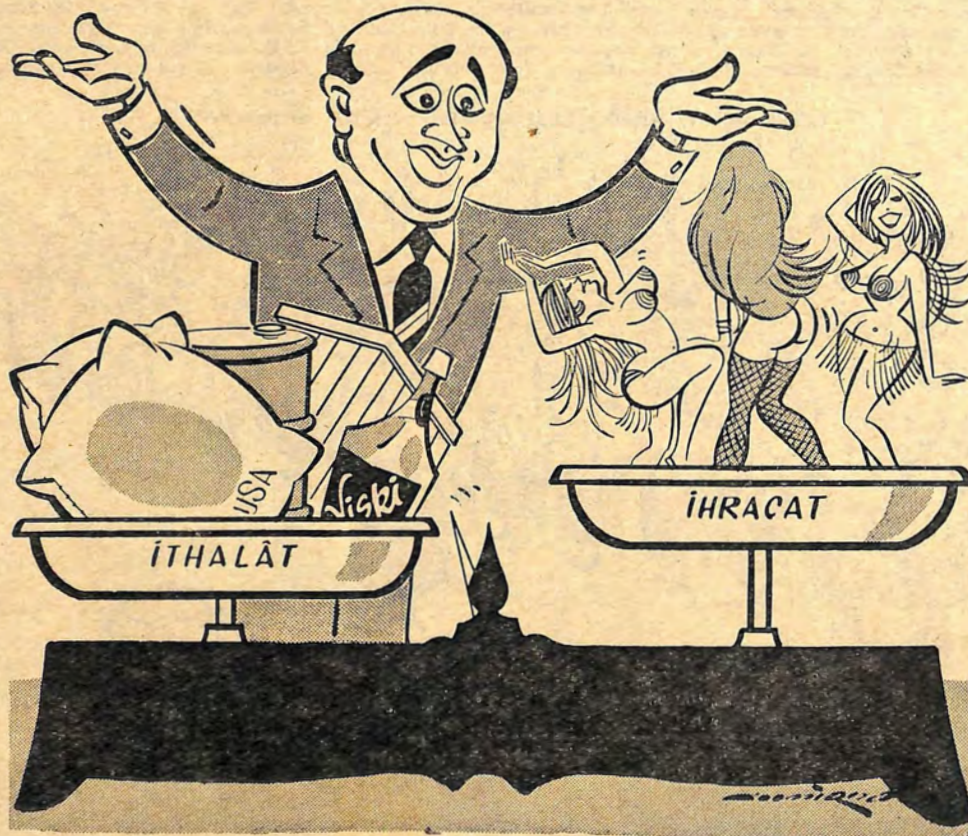
Öyle ise, sayın Cemal Gürsel'in, gönülleri arkasından sürükleyecek istifası ile beraber, sayın İnönü'nün gönülleri etrafında toplayacak C.H.P.'ye veda da beraber olmalıdır.

O zaman, ne İnönü'nün kuşukar kaynağı ortanın solu, ne Demirel'in öfkeler kaynağı bayram duası kalmayacaktır. O zaman, bütün partilerin, bu iki büyük jest karşısında oy birliği ile Çankaya köşküne gönderecekleri yeni Cumhurbaşkanının şahsında, millî bütünlüğümüzü sevinçle selâmlıyacağız.

Ey sağduyu!.. Neredesin?

Yusuf Ziya ORTAÇ

Göbek dansözü ihracatı milyonlarca döviz getiriyor. — Gazeteler —

— Ha gayret kızlar... Siz açıldıkça bizim açığımız kapanıyor!

Johnson'un TAVŞANI

BİRLEŞİK Amerika Devletleri Başkanı Johnson'un, 1964 yılında Başbakan İsmet İnönü'ye yazdığı, Kıbrıs çıkarmasını önleyen mektubun açıklanması, memlekette epice heyecan yaratmış, bu durum üzerine Birleşik Amerika'nın Ankara Büyükelçisi Mr. Hart, Türkiye'deki bu gergin havayı Vaşington'a aksettiren bir rapor yollamıştı. Hart'ın raporunu inceleyen Başkan Johnson hiç beklemediği bu durumdan epice üzüntüye kapılmış ve Türkiye'de, Amerika aleyhinde beliren hoşnutsuzluğu gidermek düşüncesiyle, bugünün Başbakanı Süleyman Demirel'e özel bir mektup yollamayı gerekli bulmuştu. Mektup, kurye eliyle Ankara'ya kadar getirilmiş ve Demirel'e iletilmek üzere Büyükelçi Hart'a verilmişti. O sabah Amerika Büyükelçiliği Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığına telefon etmiş ve Ekşelâns Hart'ın, Çağhyangil'e görüşmek istediğini, bu arada Johnson'un Demirel'e yolladığı mektubu da takdim edeceğini bildirmişti.

Çağhyangil, Büyükelçi Hart'ın adını duyunca, hart hart kaşınmaya başladı. Çünkü bu çeşit ziyaretlerden sonra, hemen gaileler de ortaya çıkıyordu.

Öğleden sonra Hart'ın, Çağhyangil'i ziyareti gerçekleşti. Büyükelçi, Amerikan milletinin Türk milletine karşı duyduğu hayranlığı belirttikten sonra, Demirel'e yazılmış mektubu Bakana sundu.

(Biz, gazetecilik görevimizi yerine getirerek, Türkiye'nin çıkarlarını yakından ilgilendiren bu mektubu, adının açıklanmasından çok korkan bir zat delâletiyle aşırmaı becerdik. Şimdi bu mektubu sütunlarımıza almakla, önemli bir yurt görevi yaptığımıza inanıyoruz.)

Mektup şudur:
«Canım ciğerim Süleyman'cığım!.. Benim, İnönü ihtiyarına yazmış olduğum mektubun Türkiye'de açıklanması bir takım gürültülere sebep olmuş. Boş ve mânasız gürültülerdir bunlar.. Birleşik Amerika'nın Türkiye'yi ne kadar sevdiği, onun uğrunda ne ölçüde fedakârlıklara katlanmaya hazır olduğu, Türk milletince de bilinmelidir.

Süleyman'cığım,

Seni, Allahın izniyle, Peygamberin kavliyle iktidarda gördükten sonra, yüreğim enikonu rahatlamıştı. Senin, Türk-Amerikan dostluğunun ihyası için elinden gelen her şeyi yapacağını biliyordum. Özellikle, Vietnam konusundaki son demecin beni pek sevindirdi. Vietnam'da biz ezilen, kahredilen, her türlü insan hakları çiğnenen mazlum Amerikan yurttaşlarını savunuyoruz. Senin de o konuda bizden yana oluşun, yüreğime soğuk sular serpti.

Ekselâns Süleyman!

Şimdi dinle beni.. Türkiye, Birleşik Amerika'ya ne kadar muhtaçsa, Birleşik Amerika da Türkiye'ye o kadar muhtaçtır. Bu gerçeği, kendi memleketinde mümkün olduğu kadar yaymaya, halk kitlelerine duyurmaya mecbursun.. Kıbrıs konusunda durumu yuvarlak laflarla idare et.. Başın darda kılınca, bugünden, soya yağından söz aç. «Amerika olmazsa biz ölürüz» sloganını yaymaya çalış. Türkiye'de Amerikan aleyhtarlığının yeşerip yayılmasına, ne senin ne de benim gönlümüz razı olmaz elbet.. Sana iki gün sonra, aramızdaki emsalsiz dostluğu tescil eden ve dünya barışını gerçekleştirecek olan bir hediye göndereceğim. Bu, bembeyaz bir tavşandır ve iki milletimiz arasındaki sevgiyi, bağlılığı perçinliyen bir sembol olacaktır. Bu beyaz tavşan, Türk-Amerikan dostluğu bakımından her şey demektir. Kıbrıs sorununun barışçı yollardan çözülmesini ve Türk milletinin beni

candan sevmesini sağlayacak olan bu beyaz tavşan, iki gün sonra Amerikan Hava Kuvvetlerine bağlı bir F. 104 uçağı ile Türkiye'ye gönderilecektir.

Ankara Hava Alanında barış tavşanını karşılamak için, özel bir tören tertiplenmesi Birleşik Amerika Devletlerine şayanı arzudur. Bu törenin radyo ve televizyonlarla yayınlanması (Haa, sahi, sizde televizyon yoktu, sadece radyo ile yayınlanması) bizleri son derece sevindirecektir.

Sayın Başbakan,

Senden, bu küçük ricamın yerine getirilmesini ve barışın beyaz tavşanını bütün Türkiye'ye tanıtmamı bilhassa istirham ederim. İnan bana, bu beyaz tavşan Kıbrıs işini, tereyağından kıl çeker gibi halledecektir. Eğer bu konuda siyasi bir tansiyon zuhur ederse, sen, her onbeş günde bir «Gerektiği anda Kıbrıs'a müdahale edilecektir» diyerek halkı teskin edebilirsin. Böylelikle hem Türk milleti sükuna kavuşur, hem de dünya barışı kurtulmuş olur.

Barışın beyaz tavşanını, dostluğumuza yakışır bir törenle karşılamamızı bekler, sağlıklılar dilerim. Ulu Tanrı, sizi başarıya kavuştursun aziz dostum.

L. B. Johnson»

Demirel, Amerika Cumhurbaşkanı'ndan bu dostluk mektubunu aldıktan sonra, barışın beyaz tavşanını karşılamak üzere çok «mutant» bir tören hazırlanmasını, İçişlerindeki değişiklik kararlarıyla Ankara'ya atanan yeni valiye emretti. Vali de Emniyet Müdürlüğüne, trafik şubesine gerekli talimatı verdi. Dışişleri Bakanlığı da, kendi yöünden, karşılama için bir prog-

ram hazırladı. Bu programa göre, uçak, hava alanının üstünde görüldüğü vakit, Esenboğa Terminali önünde yer alan polisler «Hazırol!» durumuna geçecek, onbeş gündür Amerikan millî marşını meşkededen İtfaiye Bاندوسu pist kenarında yer alacak ve uçak hava alanına tekerleklerini değiştirir değiştirmez, millî marşların «terennümüne» başlayacaktır. O sırada protokole dahil zevat, çıkış kapısının önünde sıralanmış olacaktır. Başta, Amerika Birleşik Devletlerinin Ankara Büyükelçisi Mr. Hart, onun yanında Dışişleri Bakanımız bulunacaklar, arkalarında da Dışişleri Bakanlığı ile gelenleri, yabancı elçilikler erkânı, Türk-Amerikan İşbirliği Derneği mensupları, gazeteciler ve öteki davetliler yer alacaklardır.

Esenboğa Hava Alanı, Johnson'un tavşanını karşılamak mutluluğuna erenlerin kalabalığı ile, hıncahnıç dolmuştur.

Epice süren bir beklemeden sonra, uçak, hava alanının üstünde görüldü. Heyecandan her tarafı titriyen Çağhyangil hemen İtfaiye Bاندوسunun şefine koştu:

— Başlayın, dedi.

Bando şefi, bir an şaşkınlık geçirdi. Ama sonra, kendini topladı:

— Beyfendimiz, dedi. Uçağın tekerlekleri piste değeri değmez, biz icraya başlayacağız. Emir öyle..

— O emri ben değiştiriyorum.. Hemen başlayacaksınız..

— Yazılı emir vererseniz, olabilir efendim..

Uçak, homurdana homurdana manevra yaptı ve binanın önüne yanaştı. Hava Alanı personeli, hemen seyyar merdiveni uçağın kapısına dayadılar. Birkaç saniye sonra da kapı açıldı. Üniformalı bir Amerikan yüzbaşısı, kucağında beyaz bir tavşan, kapıda belirdi. O zaman polis kıtası selâm durumuna girdi. Bando Millî marşları tamamlamaya başladığı için, Amerikan yüzbaşısı da, kucağında tavşan, olduğu yerde durdu. Marşlar, büyük bir saygı ve husû içinde dinlendi. Sonra yüzbaşısı, merdivenlerden ağır ağır inip çıkış kapısına doğru ilerledi. Dışişleri Bakanı Çağhyangil ile Amerika Büyükelçisi Mr. Hart, yüzbaşısı doğru yürüdüler. El sıkıştılar ve birbirlerine «Welcome» dediler..

Dışişleri Bakanı, kendi peşinden gelen kalabalığa doğru döndü, konuşmasına başladı:

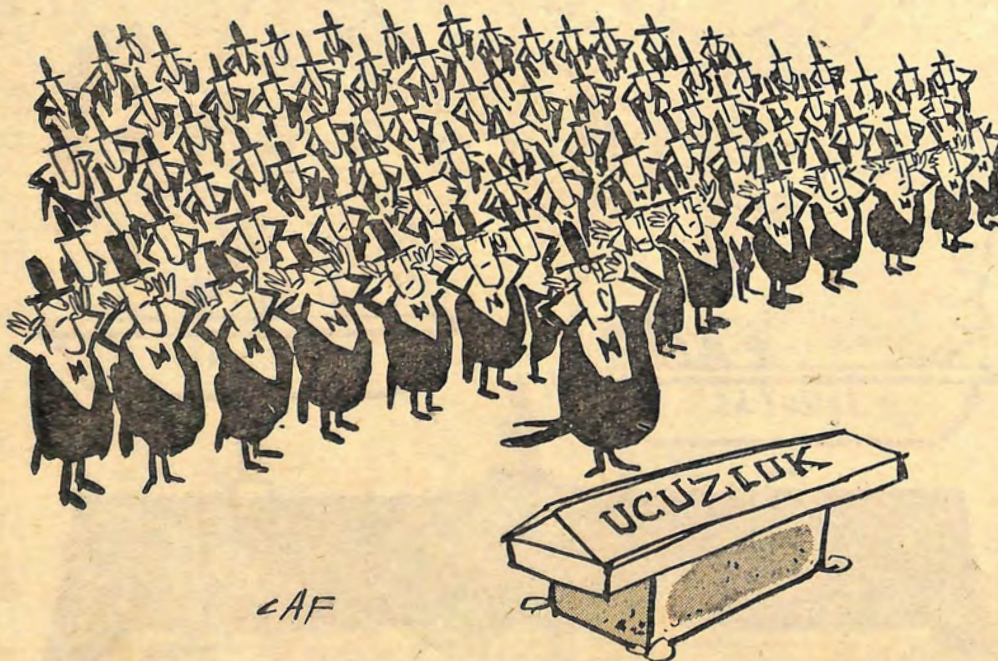
«— Ekselânslar, değerli misafirler ve sayın yurttaşlar!..

Bugün burada, siyasi bir muzaferiyetin meyvalarını toplamak için bir araya gelmiş bulunuyoruz. Türk milletinin yüreğini dağılıyan Kıbrıs meselesinin nihayet barışçı yollarla çözümlenmesini sağlayacak olan, barışın beyaz tavşanını, aramızda görmekten son derece mutluyuz. Ekselâns tavşan, binlerce kilometre uzaktan kalkıp Türkiye'ye gelmiş ve dünya barışının sembolü olarak şu anda aramıza katılmıştır!..

Çağhyangil tarihi konuşmasını yaparken, Türkçeyi iyi bildiği anlaşılan barış tavşanı da, birteviye kullaklarını sallıyordu. Çağhyangil konuşmasına şöyle devam etti:

«— Biz, ulusal dış politika olarak izlediğimiz yolda yürürken, bu beyaz barış tavşanının şerefli varlığını daima gözönünde bulunduracağız ve Tanrı'nın yardımı ile Kıb-

Büyük Millet Meclisinde cami yapılması isteniyor. — Gazeteler —

Cenaze namazı!

Samir Balıoğlu

— Vergilerin arttırılması istendi —

Nurlu ufuklara doğru!

ris'i aldığımız zaman, barış tavşanının Türk milletine neler kazandırmış olduğunu da açıkça göreceğiz..»

Çağlayangil'in konuşmasına, Amerika Büyükelçisi de İngilizce bir konuşma ile karşılık verdi. Nutuklar bittikten sonra, boynuna beyaz ipek kordelâ ile fiyong yapılmış olan tavşanı hükümet yetkililerine teslim etmek üzere Amerikalı yüzbaşı, karşılayıcılara doğru yürümeye başladı. O sırada İtfaiye Bandosunun kornetçisi de, bu heyecanlı, göz yarırtıcı sahnede herkesin selâm durumuna geçmesi için uzun bir «Tiiii» çekti. Fakat borazanın sesi pek keskin çıktı. Yüzbaşının kucagındaki tavşan birdenbire ürktü, ürkmesiyle de yere atlaması bir oldu. Tavşan, tabana kuvvet pistte koşmaya başladı. Herkes şaşırmıştı. Olayın dehşetini ilk sezen, gene Çağlayangil oldu. Heyecanlı, muztarip bir sesle:

— Koşun koşun, diye tekrarladı. Yakalıyana 1000 dolar ikramiye var!

İtfaiyeciler, polisler, meydan personeli tavşanın peşine düşmüşlerdi. 1000 doların adını duyunca, gümrük hammalları da yıldırım gibi atılarak, hayvanın arkasına takıldılar. Ama beyaz tavşan gözden kaybolmuştu.

Bir anda, büyük umutlarla hazırlanan karşılama töreni, matem töreni halini alıverdi. Tavşandan ümidi kesen davetliler ve görevliler kalabalığı da yavaş yavaş dağılmaya başladı.

Bir saat sonra Ankara'nın yeni Valisi, Emniyet'in bütün şube müdürlerini toplamış, her birine gerekli talimatı veriyor, hava alanının üstünde uçan iki helikopter de, de-

Marko Paşa'yı çağır

Alış verişe çıksan hemencecik dersin pes!
Pazar yerinde dır, evde de ayrı dır.
Herkes sinir kesilmiş burnundan âlır nefes,
Korkuyoruz bu işin sonunda çıkar bir hır,
— Marko Paşayı çağır!

Sık boğaz ediyorken müşterileri esnaf,
Kontrol ekipleri duruyorlar bitaraf!
Yolunun üzerinde alacaklılar saf saf:
Ayın ikinci günü cepte kalmıyor mangır,
— Marko Paşayı çağır!

Bu halin çaresini kendin düşün, eleştir,
Zenginlik yolunu bul, bahtını güzelleştir!
«Sirke baldan tatlı»ysa muhakkak ki beleştir!
Aile reisinin sırtındaki yük ağır,
— Marko Paşayı çağır!

Mümkün mü bu durumda mutlu görmek herkesi?
Gelir hesaplarında «Artı»dan fazla «Eksi»
Alay gibi geliyor «En az geçim endeksi»
Kime dert yanacaksın, büyük kapılar sağır,
— Marko Paşayı çağır!

Bir sevinçli haber yok, galiba bozuk hat'lar,
Personel kanununda belli olmadı katlar,
Seviyemiz indikçe yükseliyor fiatlar!
Gitgide genişliyor ihtikâr adlı çığır,
— Marko Paşayı çağır!

Fare doğurmak mıydı sebebi ıktının?
Önüme geçilmez mi şu mali sıkıntının?
Yaprak misali düştük içine akıntının!
Sesin çıktığı kadar «Kurtarın!» diye bağır,
— Marko Paşayı çağır!

Salâhattin KUTLU

vamlı olarak tavşanın izini araştırıyordu.

O gün Ankara'da yayınlanan akşam gazeteleri, haberi büyük başlıklarla veriyorlardı:

«Johnson'un tavşanı, hava alanından kaçtı..»

«Olaya sebep olan İtfaiye Bandosunun borazancısı, nezaret altında..»

«Siyasi polis, durumu dikkatle inceliyor. İtfaiye borazancısı ile Çetin Altan amca çocukları oluyorlar..»

«Olay hakkında Parti Genel Başkanları görüşlerini açıkladılar..»

İktidar Partisi yöneticilerinin ağızlarını bıçak açmıyordu. Çağlayangil o gece erkenden yatağına girmiş, başına da bir buz torbası koymuştu. Demirel, Johnson'a yoluyacağı üzüntü mesajının üstünde tekrar tekrar rötüş yapıyordu.

Birleşik Amerika Büyükelçisi Hart, Dışişleri Bakanlığına ikide bir telefonu açıyor, durmamacasına sitem ediyordu:

— Bu ne iştir dostum?.. Mektup yollarız, açıklarsınız! Tavşan yollarız kaçırırsınız! Sonra da Kıbrıs'ı istersiniz.. Siz: «Bu gidişle askere, biraz zor alırsınız tezkere!»

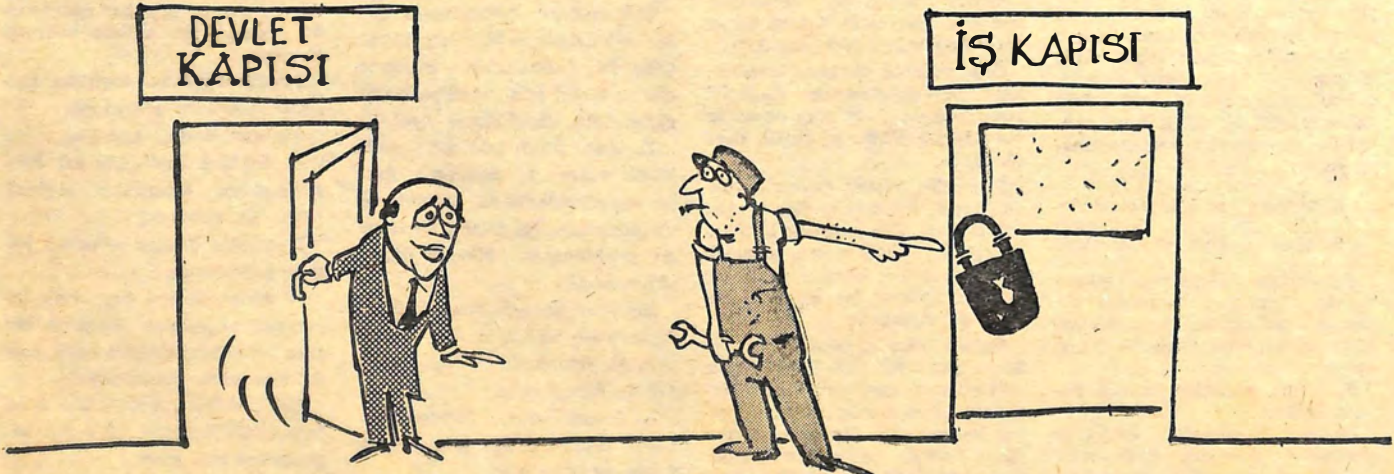
Ertesi sabah, özel bir uçakla Amerika Devlet Başkanına gönderilen mesajda:

«Yardım fonundan bağışlanacak yeni bir tavşanla beraber bir de tazı gönderilmesi» rica ediliyordu.

Mister Johnson bu isteğimizi kabul ettiği takdirde, Hariciyemizin Kıbrıs konusunda: «Tavşana kaç, taziye tut!» politikasına başlayacağı sızan haberlerden anlaşılmaktadır.

Adnan VELİ

Demirel: «Devlet kapıları vatandaşa ardına kadar açılacak» dedi.. — Gazeteler —

— Aman âbi, sen bana şu kapıyı aç!..

BİZİM YOKUŞ

Şahabettin Süleyman

ve

Nureddin Artam

BİLİYOR musunuz, bir vefasızlıkla değil, bir hafıza nankörlüğü ile az daha Nureddin Artam'ı unutacaktım. Biz, eşit bir dalgınlıkla tepeleri de unuturuz, çukurları da!.. Yigitlerle alçakları, kafamızdan ve gönümüzden süpürmeye bu unutkanlığımız yeter!

Bir Ziya Gökalp'ı düşünce dünyamızdaki çapına yakışır bir vefa ile anıyor muyuz?

Bir Ahmet Haşim'i sevenler derneği kurulmuştu Güzel Sanatlar Akademisinde.. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun her cümlesi nabız gibi atan konuşmasını hâlâ unutmadım. Ama Haşim'i çoktaaan unuttuk..

Çağdaş Avrupa böyle değil. Orada ne hizmetler unutulur, ne ihanetler!

Bir sonbahar akşamı, eski bükelçi ve büyük dostum Cevat Açıkalın'la Roma'yı kuş bakışı seyreden bir kornişte dolaşıyorduk. Esmer bir erguvan pembe si içinde, koca meydan, binlerce mermer kafa ile dolu idi. Her büstün altında bir İtalyan ismi, bir doğum, bir ölüm tarihi.. Kımi, mezarında kemikleri bile kalmamış bir ressam, kimi bir eski savaşı, kimi artık sesi unutulmuş bir opera yıldızı.. Ama milletin vefası, hiçbirini unutmamış onların. Hepsini bir mermer parçasında yaşıyor!

Benim de tanıdıklarım arasında, yüzleri gibi hatıraları da silinmiş nice dostlar var: Şahabettin Süleyman bunlardan biridir. Türk ocağında şairler toplantısına gelirdi hemen her hafta.. Niçin mi yazmıyorum onu?.. Bütün bu anılar, günü gününe tutulmuş notlardan çıkmıyor ki.. Hepsini, yazdıkça tozları silinen hafızamdan!

Şahabettin Süleyman'ı, yılların yığıntısı arasında ararsam, yalnız iki hatıram var onun için: Evlenmişti: Şair İhsan Raif Hanımla.. İhsan Raif Hanım, kalemi aşka kadar hür kadın. Belki bir iki kelime yanlış ile şu mısralar onu tanıtmaya yeter:

Kıvransam vuslatın çimdiklerinden,
Süzülsem aşkın inbiklerinden!

Şahabettin Süleyman, yıkanmakla başı hoş olmayan bir savruk adammış. Ama karısı, belki de banyoya giren ilk Türk hanımı!

Başlamış kocasını hergün suya sokmaya..

Nihayet, bayramdan bayrama yıkanmaya almış Şahabettin Süleyman, her sabah yıkana yıkana zatürree olup ölüvermişti!

İkinci hatıram şu: Türk ocağında, Nedim üstüne bir konferans veriyordu Şahabettin Süleyman..

Meşhur Hamamiye'yi okurken:

Miyan-i meclise nakl oldu sohet-i eş'ar

diyince, dinleyiciler arasında bulunan şair Süleyman Nesip'e kışkac bir sesle Süleyman Nazif'in bağırıldığını duyduk:

Nureddin Artam

— Ne mutlu sana.. Bu cehaletle kulakların tıkalı!

Ne imiş bu cehalet, biliyor musunuz?.. Bir anlayışa göre, Nedim'in mısrandaki «nakl»in aslı «nukl»muş ve «meze» mânasına gelirmiş!

Bir de Süleyman Nesip'in sağır olduğunu anladınız elbet..

Hey gidi edebiyat hey!.. Eski den bir zamanın —yani u'nun— fetha okunmasını —yani e olmasını— affetmiyen sanatçı, şimdi nele boz vermiyor ki?

Başka?.. Belki de unuttuklarımız çok. Nureddin Artam da az daha bunlardan biri olacaktı.

Onu, yıllarca uzaktan tanıdım: Beylerbeyi iskelesinde, Boğaziçi vapurlarında.. Sonra, onun da yolu Bizim Yokuş'a düştü, dost olduk.

Nureddin Artam, Çengelköyünde, Kadiri dergâhı şeyhinin oğlu idi. Babası, Efganistanlı idi. Kara sakallı, yeşil zeytin esmeri, göz çerçeveleri büyük, çaplı bir erkek.. Annesi, bir İstanbul hanımı idi Artam'ın..

Babası ölünce, yüzüne çok yakışan güzel bir sakal bıraktı ve tekkenin post-nişin'i oldu Nureddin.. Bazı akşamlar, dergâhın bahçesinde, havuz kenarına hasır serilir, sofra kurulurdu. Fiskiye'nin serin serpintileri karşısında, Hakkı Tarık, Ömer Ri-

za, Hakkı Süha, ben, Nureddin Artam demlenirdik!

Yazı hayatına küçük dergilerdeki denemeleri bırakırsak, Vakıf gazetesinde başlamıştır.

İngilizce bilirdi, Farsça bilirdi ve Türk edebiyatını iyi bilirdi.

Hergün «Gelişigüzel» başlığı altında ve «Toplu iğne» imzası üstünde bir fıkra yazıyordu Vakıf'te..

Bana iki kere hafiften küstü Artam. İkisi de, sevinli diyemeyeceğim birer kalem şakası yüzündendir.

Portreler yazıyordu, birinci sayfada: Günün tanınmış imzaları idi bunlar. Lütfetmiş, zeki kalemiyle beni de yazmıştı.

Bir gün:

— Bari sen de beni yazıver, dedi. Yazdım..

Vakit matbaasının kapısı Bizim Yokuş'a pek yakışmaz: Mermeri vardır, yıldızı vardır, süslü bir şeydir..

Artam'ın portresini çizerken, onu kapı önünde gören iki fingirdek kızı konuşturmuştum:

— Aaa, diyorlardı, burada bar açılmış, bak cazcı arap kapıda!

Şakanın dozu kaçmıştı. Bugün olsa, yazmam böyle şey.. Ama kırk yıl önceki kalemde şimdiki denge aranır mı?

Neyse, yüzünün ve sesinin burukluğu çok sürmedi, çabuk geçti kekremesilik..

İkinci küskünlük, yine benim kalemimin toyluğu yüzündendir: Ankara'ya göç etmişti Nureddin Artam. Radyoda konuşuyor, Ulus'da yazıyordu artık..

Biliyorsunuz, fıkralarının başlığı «Gelişigüzel» di. Bir küçük şaka ile Akbaba'da takılıverdim: Vakit için «Gelişigüzel'in gidişi daha güzel oldu» diye!

E, yine haklı bir kırgınlıkla küstü rahmetli dostum.. Ama ilk karşılaşmamızda, dudaklarında gizliyedemediği gülüş, kaşlarında çatıklaşmak isteyen öfkeyi silivermişti!

Bir kere de ben ona darıldım. Ankara'da, Karpıç'de bir akşam yemeği yiyorduk: O, ben, galiba bir de Akagündüz..

— Aman, dedi, Neyzen Tevfik'in Ahmet Emin için yazdığı kütayı duydu mu?

— Hayır, dedim.

— Dur okuyayım, çok güzel.. Beğenirsen Akbaba'ya koy..

Şu bizim bastıbacak Ahmet Emin Din-i imânımıza çatmadadır.

Başımız ağrmasın etsek de yemin: Vatan'ı beş kuruşa satmadadır!

O günlerde, Yalman, Halk Partisine, İsmet paşaya yayılım ateş açmıştı. Biz de alabildiğine C.H. P.'li, alabildiğine İsmet paşacı idik..

Ertesi hafta koydum Akbaba'ya..

Üç gün sonra, Vatan'ın birinci sayfasında bir yalanlama çıkmaz mı!.. Neyzen Tevfik hem bu kütâ benim değil diyor, hem de Ahmet Emin'e böyle kaba bir saldırıyı okuyunca vicdanım titredi diyordu!

Çok canım sıkıldı bu oyuna. Neyzen tanımadığım adam değildi. Ayda birkaç kere, o tatsız, o sevimsiz, o saygısız teklifsizliği ile uğrardı Akbaba'ya: Sarhoş, civık sarhoş, körkütük sarhoş.. Yine de katlanırdık bu rahatsızlıklara.

Ona, hakettiği şamarı yapıştırdım:

«Sen, dedim, Peygambere söversin. Tanrıya söversin.. Tü-yün bile kâıldamaz! Ahmet Emin'e, yarı şaka dört mısra ile bir kelime oyunu yapılnca mı vicdanın titredi?.. Şaştım, çok şaştım: Demek senin vicdanın da varmış!»

Sustu ve bir daha da cebinde simidi, elinde şişesi gelip odamıza çıkmadı.

Haaa, Yalman'ı taşıyan o dörtlüğü mü kim yazmış?.. Nureddin Artam!

Artam, bir ara çok sevilen, tatlı bir radyo sohbetçisi idi. «Şen ve esen kalın» diye biten bu konuşmalar, hâlâ onun sıcak sesi ile kulağımızdadır. Ne doğru söylemiş şair: «Baki kalan bu kubbeye bir hoş sada imiş!»

Rahmetli dostumdan baki kalan yalnız bir hoş sada değil, birçok kıymetli yazılar, birçok zarif nüktelerdir de..

Bir tanesini anlatıyordum:

Karpıç'de demleniyordu bir gece. Yanında kimler vardı, hatırlamıyorum şimdi. Ben ona yakın başka bir masada idim. Yine ona yakın bir başka masada da Samet Ağaoğlu oturuyordu dostları ile.. Günün şöhretli Bakanı.

Masadan masaya kadehler kalıyor, nükteler atılıyordu.

Bir ara, Samet Ağaoğlu:

— Şeyhim, dedi, Diyanet İşleri Başkanı olacağınız söyleniyor.. Ne dersiniz?

Nureddin Artam, elindeki kadehi kaldırarak:

— Aman Samet bey, dedi, sa-yenizde akşamdan akşama bir rakı içme hürriyetimiz kaldı, onu da elimizden almayınız!

Çok güldük.. Ama kralın hak-kını krala vereyim: Ağaoğlu hepinizden çok güldü!

Yusuf Ziya ORTAÇ

İstanbul valiliğine Vefa Poyraz tayin edildikten sonra:

A cartoon illustration depicting a scene of political transition. Three men are in a small boat named 'DERYA' (Sea). The man at the stern is rowing, while the two men in the middle are holding boxes and looking concerned. In the background, a building with a tall chimney is visible on the shore. The water is choppy, and the overall tone is satirical.

YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN * YEDİGÜN *

doktora karşı mukavemeti vardır.

boşanma ziyafeti

Misafirlikten kalkacaklarına yakın, Nurten kocasına:

— Dişim ağrıyor Rifat, dedi.

— Aman hanımın!.. Düşünü-müzde çeyiz yerine sanki hasta-lık listesi getirdin be!.. Hergün bir yerin ağrır! Görmeyecek mi-yiz şu senin ağrısız sızısız geçen bir gününü?

— Göreceksin, göreceksin, bek-le, öldüğüm günü!..

Ev sahibi, karı koca, bu söz üzerine:

— Aman Allah etmesin Nur-ten hanım, dediler.

Kadın, kocasına hırsla baka-rak:

— Bayram eder vallahi bay-ram, diye söylendi. Gözümün içine bakıp duruyor ne zaman öleceğim diye.

— Ama hanım!..

— Hanımı manımı yok. Sen her zaman söylemiyor musun ayol: «Hanım yenisi, yorgan ye-nisidir» diye!

— Rica ederim Nurtenciğim: Yani.. Ayıp vallahi, şuraya bi öğ-le sonu misafirliğine geldik, ne var yani münakaşa edecek?

— Ben etmiyorum ki... Söyle-yin kuzum, ben mi ediyorum?

— Yooo, ben ediyorum!.. Hem kel, hem fodul!..

— Sensin kel, anladın mı?

— Bak Nurten, çok oluyor-sun ha!..

Ev sahibi kadın:

— Rica ederim, dedi, hiç yok-tan birbirinizi incitiyorsunuz val-lahi.

— Nasıl hiç yoktan hayatın. Baksana, bir dişim ağrıyor de-dim, söylemediğini koymadı.

— Ne söyledim yahu?..

— Daha ne söyleyeceksin? Kel dedim, fodul dedim... Benim sül-lâlem paşa sülâlesi, anladın mı? Sen kendi sülâlene bak!..

— Bak sülâlemi karıştırma Nurten, bir de ben karıştırır-sam...

— Karıştırırsana, karıştır baka-

lm. Senin gibi fırınlanmış keres-teler bulamazsın sülâlemde!

— Ben mi fırınlanmış keres-teyim?

— Hem de beş defa fırınlan-muş kerestesin!

Ev sahibi erkek araya girdi:

— Rifatçığım, dedi. Ne var şimdi birbirinizi kıracak?

— Bir şey yok Haydar bey kar-deşim, bir şey yok ama, bu ka-dınla da geçinmek, muhalefetle geçinmekten zor...

Nurten ağlamağa başlamıştı...

— Asıl seninle geçinmek ce-hennem azabı... Bana bir gün mü gösterdin evlendiğimizden beri? Söyle, hangi istediğimi al-dın?

— Gözüne dizine dursun inşal-lah.. Nankör!.. Daha geçen ay üzerine yeni bir manto almadım mı?

— Hıh, manto almış!.. İki se-nede bir manto...

— Ne zannettin ya?.. Ben me-bus aylığı mı alıyorum?

— İnsanın karısının bir dedi-ğini iki etmemesi için herhalde mebus aylığı alması şart değil... Bir mebus, mebusken bile, yedi kat yabancı olan seçmenin ki-yimeti bilir. Ama sen, burnu-nun dibindeki karının bile kıy-metini takdir etmekten âcizsin...

— Ne duruyorsun, git bir me-busla evlensene!

— Hıh, evlenemez mişim san-ki? Daha yüksekleriyle, senatör-lelerle bile evlenirim!

Rifat bu söz üzerine iyice kızdı:

— Vallahi Nurten, şimdi ağ-zımdan bir şey çıkacak, yarın ikimiz de mahkemede alacağız soluğu!.. dedi.

— Hiç olmazsa bu rezil hayat-tan kurtulurum...

Adam hırsla kalktı ayağa:

— Boşayacağım ulan işte seni, boşayacağım, diye masaya yum-ruğunu indirdi.

— Boşa, boşa, ne duruyorsun?

Rifat, hızlı kapıya doğru yürü-dü. Haydar, onu kolundan yaka-liyerek:

— Yahu, Rifat kardeşim, ayıp-tır be, dedi. Hiç diş ağrısından karı mı boşanır be?

— Baksana azızım şuna, dili ipe çekilmişler gibi bir karış dı-şarda.

— Haydi canım, gel otur, boş-ver.. Hadi, hadi!..

— Yok Haydarcığım, kat'iyen kardeşim ısrar etme... Boşaya-cağım!.. Nedir bu benim çeki-tim yahu? Sekiz yıldır baktım bu dirdirdan...

Ev sahibi kadın da gelmişti Rifat'ın yanına...

— Seni de, Nurteni de kardeş-i-miz gibi severiz, dedi. Haydi, bir hiç yüzünden yıkmayın yuva-nızı!..

Nurten, oturduğu yerden bur-nunu çeke çeke:

— Yıkılın, yıkılın artık, çe-kemiyeceğim, diye bağırıldı.

— Rica ederim tutmayın beni, geçinilmez kardeşim bu kadınla, geçinilmez...

Haydar karısına işaret etti...

İşareti alan Şadiye, Rifat'ın a-yakkabalarını alarak mutfaka ki-litledi. Rifat:

— Ne olur, verin yenge benim ayakkabalarımı, dedi. Daha faz-la bu kadının yanında duramıya-cağım, Allah korusun elimden bir kaza çıkacak.

Şadiye gitti, Nurten'i yatak odasına aldı.

— Haydi Rifat kardeşim, dedi Haydar, biraz otur bakalım şöyle...

— Rica ederim, çok rica ede-rim, bırak gideyim, eşyalarımı toplayacağım...

— Yoo, vallahi olmaz. Sız bu-raya güle koklaşa gelin de, kava-ga edip boşanarak gidin... Bu

işe ne gönlüm razı olur, ne vic-danım... Şadiye!.. Şadiye!..

Kadın, yatak odasından, «Efen-dim» diye bağırıldı.

— Şadiye, ben gidip biraz ne-vale alacağım. Sakın ha, ben ge-lene kadar Rifat'ın ayakkabıları-nı verme!..

— Hiç verir miyim ayol, anah-tar koynumda...

Rifat diklendi:

— Vallahi kötülük ediyorsun bana kardeşim, dedi.

— Ne kötülüğü Rifatçığım... Esas kötülük, seni buradan bı-rakırsak olacak. Geç otur baka-lım şöyle!.. Ben bir rakıyla, biraz da yiyecek alıp geleyim. Beş da-kika sürmez...

— Allah'ına bırak Haydar... Rakı değil ya, su içmeğe bile iş-tahım yok.

— Otur hele, otur!

— Sakın bişeyler alayım de-me... İnan ki olduğu gibi kadeh-te kalır!

— Otur otur, şimdi gelirim...

Biraz sonra Haydar, koca bir sepetle döndü eve. Şadiye de az hamarat değildi hani... Yarım saat içersinde masayı donatmış-tı... Ciğeri, pirzolası, cacığı, her şeyi vardı sofranın...

— Haydi bakalım Rifatçığım, buyur, dedi Haydar...

— Yemiyeceğim, yiyemiyece-ğim... Vallahi boşu boşuna zah-met ettiniz...

— Al canım... Şu bi teki at ba-kalım!

— Ulan şu karı, ulan şu karı... Tövbe tövbe yarabbim...

— Bırak haydi, çek bakalım!.. Hadi hadi... Şerefe!

Rifat kadehi diktii... Bir daha... Bir daha...

— Hep bu böyle kardeşim, ge-çinilecek karı değil namussu-zum!..

Haydar'la karısı Şadiye, içe-rden Nurten'i getirdiler. Nurten hâlâ göz yaşlarını kurulamak-taydı.

— Oturmam ben bu adamlâ aynı sofraya, dedi.

— Bırakın yahu, bırakın gide-yim!.. Verin Allah'ına ayak-kabılarımı!

Ev sahibi karı koca Rifat'ı ca-ketinin ucundan yakalıyarak tek-rar sofraya oturttular... Şadiye, kadehleri doldurduktan sonra:

— Haydi bakalun, şerefe!.. dedi.

Dördüncü şerefe'den sonra, Haydar, karı kocayı elele tutuş-turdu.

— İlle barışacaksınız, dedi.

— Olmaz, diye başlarını sallâ-dılar ikisi de...

— Barışmazsanız ölümü öpe-siniz!..

Altıncı şerefe'den sonra:

— Vallahi sizin hatırlarınız için barışıyoruz, dediler.

Yenildi, içildi...

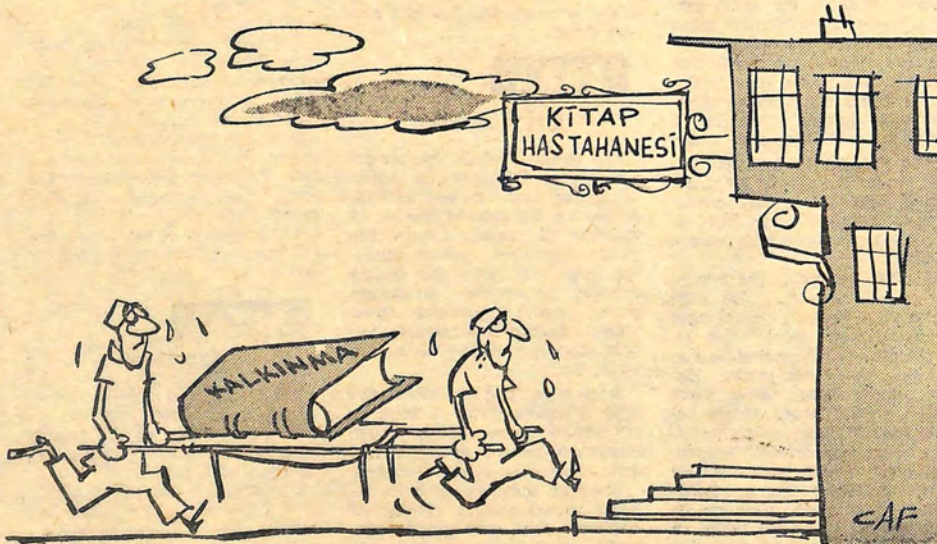
Geç vakit ev sahipleri misafir-lerini uğurlarlarken:

— Sakın da evde devam ettir-meyin, üzülmürüz sonra, dediler.

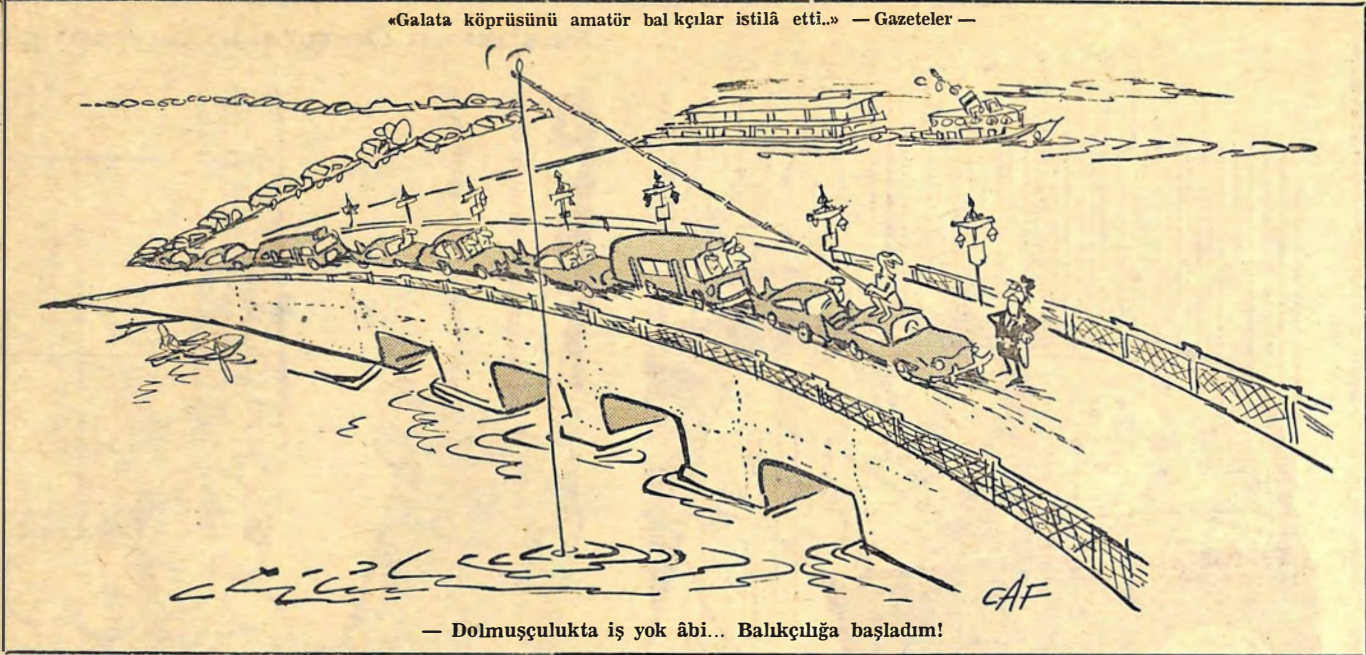
Nurten'le Rifat, köseyi dönün-ceye kadar birbirinden ayrı git-tiler iki adım... Köseyi döner dönmez kolkola girdiler... İçki-nin hızıyla, kadın kocasına daha çok sokulmuştu. Kolunu istekli istekli sıkarak:

— Hayatım, dedi, haftaya kava-numarasını hangi ahbablarda yapıyoruz?..

«İznirde kitap hastanesi açılacak.» — Gazeteler —

İlk hasta!

PARLAMENTODAN NOTLAR

Takvim ve kiravat!

BİR telâş, bir telâş ki sorna-
yın. Takvim telâşı bu. Banka-
lardan, çeşitli kurullardan
takvimler yollanmış milletvekillerine.
Özellikle yeniler «Hani bana,
hani bana? Nerde benimki?» heve-
siyle dolaşıyorlar ortalarında.

Yeniler henüz tam alışmamışlar
yerlerine. Hattâ parlamento bina-
sının bütün katlarını bile daha iyice
öğrenememişler. Komisyonlardan umu-
mî heyet salonuna gelirken yolunu
şaşıp berberlerin ve gardropların
bulunduğu kısma geçenler mi der-

siniz, asansörün düğmesine yanlış
basıp bir üst katta soluğu alanlar
mı dersiniz?...

Bütün yaşantısı boyunca kiravat
takmamakta ısrar eden eski «Ser-
dengeçti», yeni Antalya Milletvekili
Osman Yüksel, hâlâ eski direnişin-
de berdevam. Üst düğmesi açık
gömleğinin üzerine kapalı boyunlu
bir süveter geçirmiş, öylece dolaşı-
yor. İlk günlerde Osman Yüksel'i
kapıda polisler çevirmişler:

— Meclise kiravatsız giremezsi-
niz! demişler. Gidip kiravat takın
gelin de hangi mebusla görüşmek
istiyorsanız adınızı müracaata yaz-
dırın!..

Yüksel yine direnmiş:
— Yahu ben milletvekilim!.. İş-
te kartım!.. Kiravat takmak edetim
değildir! demiş.

Ve... Kiravatsız yakasını güçlülük
polislerin dilinden geçmiştir.

Koridorlar

Saadettin Bilgiç kabarık çantası
koltuğunda, pos büyüğün altındaki
dudaklarında güven dolu bir gül-
ümseyiş, ağır adımlarla dolaşıyor
etrafta. Kasım Gülek geçti bir ara-
lık Meclis postahanesinden CHP.
koridoruna doğru. Hızlı mı hızlı,

güleç mi güleç, diri mi diri.

Nihad Erim'in kürsüdeki şidde-
tinden ve hiddetinden en ufak bir
iz bulamazsınız koridorlarda. Kısa
adımlarla, ince ve zarif ayak atış-
larla kolundaki arkadaşıyla birlikte
dolaşırken yüzü öylesine sakin, se-
si öylesine fısıltılı ki, kürsüde ban-
gır bangır bağırarak yumruğunu in-
dirip kaldıran Erim, bu Erim de-
ğil!

CKMP. den CHP. ye transfer olan
Elâzığ Milletvekili Ardoçoğlu, eski
tanıdıklarıyla göz göze gelmeyecek
kadar biraz dalgın, biraz mağrur..
Sağ elinde mini mini bir kültür
tesbih, çekip duruyor ha bire...

Şinasi Osma, pek sık.. Yüzü ile,
giyim kuşamı ile pırıl pırıl. Sağ
elinde evrak çantası, sol eli bir ar-
kadaşının kolunda hararetili hara-
retli bir şeyler anlatıyor yine.

Koridorlardaki sehpalar ve ma-
salar yığın yığın zarf ve kart kü-
meleriyle dolmuş. Yılbaşı kartları,
bayram kartları.. Açılmış, okunmuş,
yığılmaya bile lüzum görülmeden
olduğu yerde bırakılmış!

Evliyaoğlu'nu tebrik

CHP. milletvekillerinden bazı dost-
ların ve birkaç muzip AP. li, Sam-
sun Milletvekili Kâmuran Evliya-
oğlu'nu arıyorlardı. Sebebinin sor-
dum.

«— Üçüncü çocuğu dünyaya gel-
miş, tebrik etmek istiyoruz da!» de-
diler.

AP. lilerin elinde bir de gazete
vardı: 9 Ocak 1966 tarihli Son Ha-
vadis gazetesi. Üçüncü sayfanın sağ
alt köşesinde çerçeve içinde çıkmış
bir ilân bana doğru uzatıldı:

— Senin de tebrik etmen lazım,
dediler, hem hemşehrin, hem de
eski arkadaşın!..
Gazetede ilân aynen şöyleydi:

Zaruri bir açıklama

Yeni bir çocuğumuz olduğun-
dan bahisle eş, dost ve yakınla-
rmdan tebrikler almaktayım.
Eşim CHP. Samsun Milletvekili
Kâmuran Evliyaoğlu'nun her ne
kadar 5/12/1965 tarihinde Anka-
ra Doğumevinde üçüncü çocuğu
dünyaya gelmiş ise de bu çocu-
ğun annesi ben değilim. Alâkala-
rını esirgemeyenlere teşekkür
eder, olay aç klar m.

Yurdanur Evliyaoğlu
CHP. Samsun Milletvekilinin
kanunî ve meşru eşi.

Bu sırada ziller çalmaya başladı.
Milletvekilleri de teker teker, grup-
lar halinde toplantı salonuna yönel-
diler.

Yeterlik önergesi

Şu yeterlik önergeleri en çok kim-
lerin canını sıkıyor bilir misiniz?
Muhalefet gruplarının değil, önerge

sahiplerinin değil, parti sözcülerinin
değil... Balkondaki koltuklara gö-
mülerek kocalarının veya babaların
konuşmalarını heves ve hey-
canla bekleyen hanımlar var ya,
işte onların!..

Berberlerinde çok zamanlar ko-
nu komşuyu da getiriyorlar. (Tabii
getirecekler efendim, sükse mese-
lesi!)

Bir seferinde balkondaki hanım-
lar kadar aşağıdaki milletvekillerin-
den bazılarının da kafası bozuldu
galiba. CHP. nin, ya da CKMP. nin
en arka sıralarından bir genç mil-
letvekili Başkan Bozbeyle ile otu-
duğu yerde bir tartışmaya girişti:
Efendim nasıl olurdu da milletin
vekilleri millet kürsüsünden konu-
şmak imkânını bulamazdı!.. Bu tür-
lü bir görüşü acaba Meclis Başkanı
da tasvip ediyor muydu?

Bozbeyle, her zamanki gibi yumu-
şak ve tatlı sesiyle:

— Efendim, dedi, içtizük hüküm-
leri bu şekilde. Eğer bu hüküm-
leri yetersiz buluyorsanız yeni ve
daha cazip bir teklif verirsiniz, si-
zin teklifiniz üzerinde de görüşme
açılır!..

Milletvekilinin de hakkı vardı.
Bozbeyle'nin de, balkondaki sık ha-
nımların da..

Tuvaletteki tasarılar!

Oturuma ara verilmişti. Basın
koridorundaki kauçuk koltuklara
yaslanmış, çaylarımız yudumlu-
yorduk. Tuvaletten çıkan arkadaş-
lardan biri elindeki basılı bir kâğıt
parçasını etrafındakilere göstererek
söylüyordu:

— Bu önergeleri, bu tasarıları
kim atmış tuvalete yahu? Yok mu
bir fotoğrafçı, şunların resmini çe-
kecek?

Beri tarafta bir başkası yeni evli
bir basın mensubuna şu şiiri mırıl-
danyordu:

Karın güzel,
Ne işin var düğün evinde?
Düğün senin evinde!
Gir eğlen,
Çık eğlen..

Karın çirkin,
Ne işin var ölü evinde?
Ölü senin evinde!
Gir ağla,
Çık ağla!..

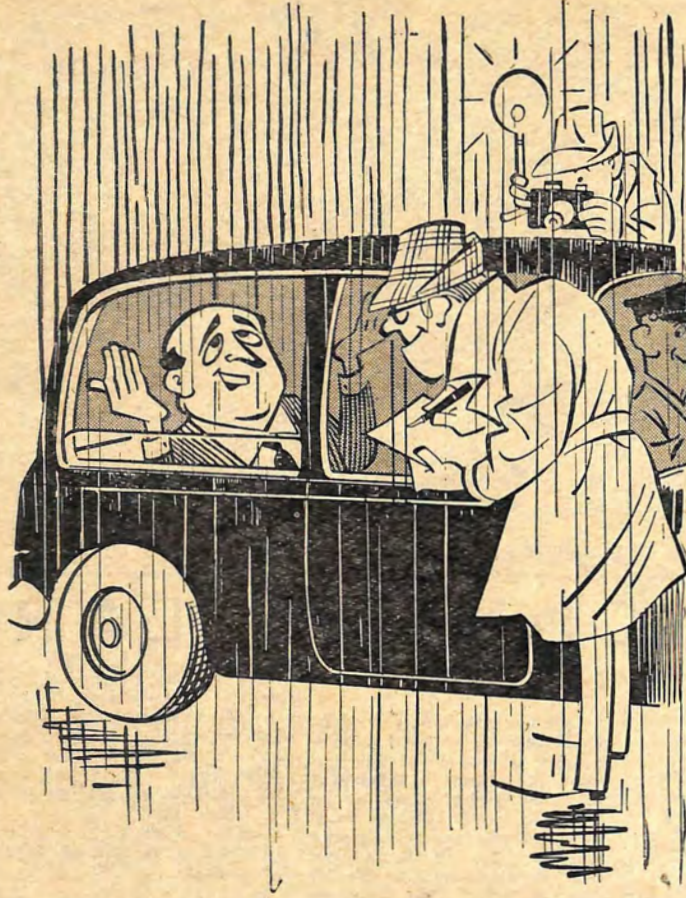
Şiiri dinliyen gazeteci, meclisin
saat 19 da başlayacak oturumunu
izlemeye lüzum görmeden vestiyer-
den paltosunu aldığı gibi minik ara-
basına atladı... Ve — zannederim —
evinin yolunu tuttu!..

Çiki-çak

Gece yarısından sonra Meclis mü-
zakereleri sona erdiği zaman göz-
lerim — yine gündem dışı — hanım-
ların bulunduğu balkona takılıver-
di. Orta sıraların devamlı misafiri
sarışın taze, hâlâ aynı canlılık için-
de sakızını çiğnemekte devam edi-
yordu:

Çiki - çak - çiki - çak!.. Çiki - çak -
çiki - çak - ç ki - çak!..

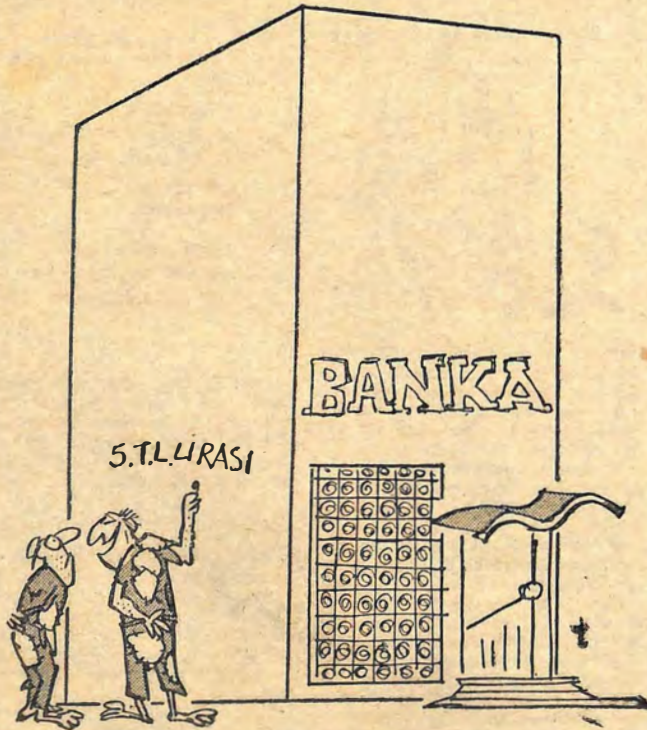
Şemsi BELLİ

- Sayın Başbakan, birçok illerimizi seller bastı. Mal, can kaybı var..
- Allah rahmeti ve bereketi ülkemizden esirgemesin!

- Beyefendi, Yunanlılar 12 adaya asker yığıyor, füze üsleri kuruyormuş...
- Allah milletimizi ve memleketimizi husumetlerden korusun!

- Bir hesap da ben açayım dedim birader!..

Kayınpeder

Genç kız, kendisini babasından istemeye giden sevgilisini civarda bulunan bir pastahane de bekliyordu.

Nihayet, genç adam çıkageldi. Suratı bir karış olduğu halde kızın karşısına oturdu.

Genç kız sordu:

— Ne o yoksa babam evlenmemize razı olmuyor mu?

— Karar veremedi..

— Anlamıyorum.. Açık konuş, aranızda ne geçti?

— O kadar çok sigara içti ki iki paket harmanımı bitirdi. Sonra benden yüz lira ödünç aldı..

— Seninle bu kadar teklifsiz olduğuna bakılırsa seni aile ef-radından birisi sayıyor demektir.

Aranıyor

Müşteri, otel müdürünün yanına koşu koşu gider:

— Müdür bey, müdür bey yataktaki bir tahta kusuru gördüm!

Müdürün gözleri parladı:

— Olh, buna çok memnun oldum. nihayet yakaladık. Bir senedir arıyorduk onu...

Islık

İki patron arasında:

— Bir memurum var çok kötü, düşün, çalışırken hep ıslık çalıyor!

— Bahtiyarsın dostum, benim ki sadece ıslık çalıyor..

Amerika fezaya patates

İki çaplan arasında:

— Dün senin bulvardan geçen

— Göz kırpmıyordum, gözüme

— Evet, o gözüne giren şeyin so

le çıkan dualı makalesinden ilhamlar:

- Sayın Demirel, hayat pahalılığı durmadan artıyor. Enflasyona gidiyoruz...
- Allah hepimizin kusurunu affetsin!

Vatandaşlar — Allah büyüklerimize akıl, fikir, bizlere de sabır, tahammül ihsan eylesin!

cek.. — Gazeteler —

göz attığını gördüm!..
girmişti de..
rabana bindiğini de gördüm!

Başlık

Gazete makinaya verilmek üzere idi, polis muhabiri şu hava-disi getirdi:

«Dün gece borsayı soyamak isteyen üç hırsız yakalandı..»

Sekreter, habere seri bir göz atarak ona şu başlığı attı:

««Hırsızlar, geceleyin de borsada..»

Fırsat vermemiş

Yeni nişanlanmış arkadaşına öğüt veriyordu:

— Dostum, lâf arasında nişan-lına «ben sana layık değilim» dersin bu itiraf onun üzerinde iyi tesir yapar..

— Bu lâf hatırıma geldi, fakat bana fırsat vermedi ki söyleyim... O daha evvel davranıp bunu söyledi!

Uykusuzluk

Biri, arkadaşına anlatıyordu:

— Uykum kaçınca her on dakikada bir bardak şarap içmek âdetindeyim.

— Sonra hemen uyuyor musun?

— Kati olarak bilmiyorum, çünkü bir iki saat sonra uykuda mıyım, uyanık mıyım farkında olmuyorum!

Pahalılığın önüne geçilecek!

- Aman evlâdım, bizim bildiğimiz vapura biletle binilirdi... Şimdi vesika ile mi biniliyor?..
— Evet teyzeciğim, size göz yumarım ama küçük hanımlara mutlaka vesika alacaksınız!

[Not: Birinci Cihan Harbinde Marmaraya düşman tahtelbahiri girmişti. Casusluğu önlemek için bütün yolcular vesikaya tâbi tutuldular: 25 Mayıs 1331]

Dırlayanla Zırlayan

İŞLERİNİN başından aşkın olduğu günlerden birinde Koca Ragıp Paşa ikinci derecede önemi bulunan bir toplantıya başkanlık etmesi için şair Haşmet'i görevlendirdi. Haşmet, bu denli zor işlere alışık değildi. Fakat emir emirdir diyerek, üyelerin bulunduğu salona girdi. Başkanlık sedirine geçip oturdu. Oksürdü, tıksırdı. Kendisine bir çekidüzen ve heybetlilik vermiye çalıştı. Ne fayda ki kimsenin kendisini umursadığı yoktu. Her kafadan bir ses çıkıyor, üyeler kendi aralarında başıra başıra tartışıyorlardı. Haşmet, herifler sussunlar diye bir süre dişini sıkı. Tam bu sırada, adamların dışarda avluya bağladıkları eşekleri bir ağızdan anırmaya başlayınca, şair elini şiddetle önündeki rahleye vurarak:

— Lütfen susalım beyler, ağalar; dedi. İş o hale geldi ki dışarda zırlayanlarla içerde dırlayanlardan kimin ne dediği bir türlü anlaşılmıyor.

Zırvanın ta kendisi

1877—1878 Osmanlı-Rus Savaşı yıllarında Ahmet Vefik Paşa Hilâiahmer (Kızılay) müfettişi bulunuyordu. İstanbul'un camileri, okulları Balkanlardan göçen muhacirlerle dolmuştu. Hükûmet, buralarda büyük aş ocakları açmış, halka parasız yemek dağıtıyordu. Ama ne var ki bu yemeklerin yenilir, yutulur tarafları da pek yoktu. Müfettiş Ahmet Vefik Paşa, bir gün bu aş ocaklarını tefişe çıktı. Lâleli camiindeki mutfağa uğradı.

Aşçı, tirid çeşidinden bir çorba pişiriyordu. Paşa, adama ne pişirdiğini sordu. Aşçı, çorbanın biraz acalıp olan adını kıvrımadı; Bolu'dan yeni gelmiş bir delikanlıydı. Yakıştır-maya çalışarak:

— Zırva pişiyorum efendim, dedi. Vefik Paşa, tadına bakmak için bir kaşık istedi, aldı; baktı. Kaşığı aşçıya geri uzatırken:
— Al bakalım evlâdım; dedi. Pişirdiğin hakikaten zırva imiş.

Kısasa kısas

Kadı'nın huzuruna kafası şişmiş, bacağı sakatlanmış, her yanı çarpılmış bir adam gelir. «Efendim, adalet istiyorum, diye sızıldanır. Şu adamın evinin önüne hasır sermiş yatıyordum. O da dama çıkmış kiremitleri aktarıyormuş. Kaza ile ayağı mı kaydı, yoksa mahsus mu yaptı bilmem. Paldır küldür damdan yuvarlandı. Hem de nereye? Sanki başka yer yokmuş gibi tam benim üstüme. Onun canı kurtuldu ama benden de hayır kalmadı. Adaletin gereği budur ki, bu adama lâzım gelen ceza'yı veresin..»

Kadı, sokalmı avuçladı, uzun uzun düşündü. «Vallahi bu durumda adalet kusaşı gerektiriyor evlâdım; cevabını verdi. Bu adamın kusaşına uğramasını istemek senin açık bir hakkındır. Şimdi aynı binanın üstüne sen çıkarsın, alta bir hasır serip bu mel'un herif üstüne yattırırsın. Kendini, ister ayağını kaydırarak, iste doğrudan doğruya bunun üstüne atarsın. Böylece sen de onun bacağına sakatlar, başını şişirir, çarpılmış hale getirirsin; ben bunun başka hal çaresini görmiyorum!..»

Alış - Veriş

KOCA Ragıp Paşa, bir gün evine dönerken, sokağın başındaki bakkalda yakın tanıdıklarından birini gördü. Adam, asık yüz-lü bakkalın isteksiz isteksiz uzattığı şeyleri zenbiline dolduruyordu. Ragıp Paşa, dostuna:

— Hayrola, ne yapıyorsun bakalım? Diye sordu. O:

— Alış, veriş yapıyoruz devletlim.. cevabını verince, aylardır veresiye vermekten adamakıllı canı yanmış olduğu için asık yüz-lü ve isteksiz olan bakkal, nihayet dayanamadı, söze karıştı:

— Vallahi efendinin alış-veriş dediğine bakmayın paşam; dedi. Onunki sadece alış. Aylar var ki bir kuruş verdiğini görmedik...

Azizlik için

Müşteri dükkândan içeri girdi:
— Yahu hani sizin bir saç ilâcınız vardı; iki defa sürüşte insanın başında bir karış saç çıkartıyordu.

Dükkâncı mağrur ve memnundu:
— Tabii var efendim; olmaz olur mu?
— Ondan bana bir şişe daha verin.

— Memnuniyetle efendim. Ben size «Bu ilâç başkalarına benzemez. Alınız, çok memnun kalacaksınız» dediğim zaman bana inanmamış, âdeta alay etmişsiniz. Bakın yine geliniz. Bunu da kendiniz için mi alıyorsunuz?

— Hayır, hayır. Arkadaşlardan birisine bir muziplik yapacağım da onun için alıyorum.

YENGEÇ TEYFİK

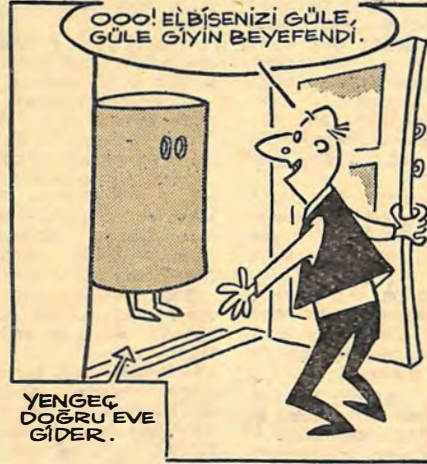
14
SEMİH
BALCIOĞLU

YENGEÇ NUMARASINI ÇEKER: AYAGININ UCUYLA KANALİZASYON KAPAĞINI KALDIRIR.

O KÖPÜRÜR DÜŞERKEN ÇENESİNE YEDİ. Gİ SERT DARBEYLE KANALİZASYON ÇUKURUNA DÜŞER.

YENGEÇ DOĞRU EVE GİDER.

YENGEÇİN UŞAĞI KONYAKÇI OLDUĞU KADAR KAYNAKÇIDIR DA AYNI ZAMANDA...

PROFESÖRLE ŞİRİN'İ KURTARMAK İÇİN KIYAFET DEĞİŞ. TİRİP DIŞARI ÇIKAN YENGEÇ'E ŞANS GÜLMÜŞTÜR. TRAFİK LAMBASI KIRMIZI YANIVERİR.

YENGEÇİN HIZLI İŞLER DE KULLANDIĞI TEKERLEKLİ AYAKKABI. LAR HEMENCECİK PİYASAYA ÇIKAR.

TEKERLEKLİ AYAKKABI DEYİP DE GEÇMEYİN SAATTE 120 Km YAPAR.

VÜCUDUNU SARAN İPLER VE YİYECEK GİBİ BAKAN AJANLARIN ARASINDA ŞİRİN'İN SIKILDIĞI DA NASIL BELLİ DEĞİL Mİ?

DENİZE GİRMEK DE VAR MIŞ BU HAVADA.

SIKIYSA YENGEÇ BEY BURADA DA BULSUN BAKALIM...

HUZUR ADLI BALIKÇI TEKNESİ

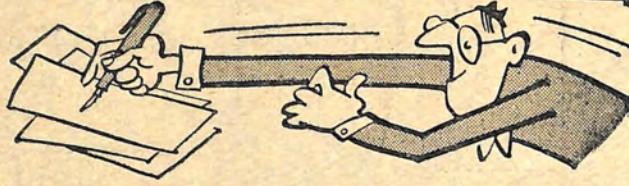
TEKNENİN ÖBÜR TARAFINA BİR BAKAYIM...

PİS, PİS BAKMA ÖYLE BENİ DİŞİ İLGİLENDİRİR.

HAFTAYA: DENİZE DALAYIM MI, BİR BALIK ALAYIM MI?..

Bir temel atma...

Ephraim Kishon'dan
SEMİRANIS AYDINLIK

ELBETTE ki hiç kimse çiçeği burnunda bir İsrail göçmenini koyu bir idealist olmağa zorlayamaz! Esasında bizim küçük memleketimizde dahi özel teşebbüs sahipleri için geniş ve verimli iş sahaları açılmaktadır. Meselâ, bir göçmen memlekete girişinde bir kutu dikiş iğnesini de ithal etme izni almış olsa, dikiş iğnesi piyasası derhal korkunç bir panîğe kapılır; zira bu bir kutu iğne memleketin 5 yıllık dikiş iğnesi ihtiyacını karşılayabilir! Bu gibi durumlarda bizim ticaret dehalarımız derhal bir hal çaresi bulmakta gecikmezler; meselâ piyasadaki bütün dikiş iğnesi mevcudunu toptan satın almak, göçmenin iğne kutusunu denize atmak ve bu arada yükselen iğne fiyatları sayesinde bazı fertleri zengin edivermek gibi... Denize atılan kutunun mevzu bahis iğne kutusu olması dahi pek önemli değildir; mühim olan bir kutu veya benzeri bir maddenin denize atılması işlemidir. Psikolojik bir faktör tabii...

Umumiyetle bizim memlekette tüccarlar müşteri ile olan münasebetlerinde, meselâ Amerikada olduğu gibi, dakik ve dürüst değildirler. Bronx'da kapısı üzerine şu mealede koca bir tabelâ asmış olan ayakkabı tamircisini asla unutmam: «Burada, siz beklediğiniz müddetçe, ayakkaplarınız tamir edilir.» Bu ayakkabıcı benim ayakkaplarımı tam üç ayda tamir etmişti, ama yaralı da yoktu adamcağının; ben üç ay bekleyip durmuştum tabii. Amerikalı zanaatkarlar çok daha itinalı çalışıyorlar doğrusu! Meselâ İngilterede her baba aşağı yukarı kesin olarak oğlunun ne olacağını bilir: Pastacı, sanayici, memur, sosyalist, lord (veya her ikisi). Bizde durum böyle değildir. İsrailde değil çocuklar, yetişkinler dahi ertesi günkü geçimlerini hangi yoldan kazanacaklarını bilmezler. Sokakta gelene geçene bir türlü bulamadığı bir adresi sorup duran kimsenin ertesi gün turist rehberi olarak çalışmağa başladığı çok görülmüştür.

Artık sadece gelmeliyim galiba sayın okurlar... Meselâ ben hali hazırda modern bir çamaşır makinesi markasının memleketimizde imâlî ile meşgulüm. Fakat aslına bakarsanız ben heykeltıraşlık tahsil etmiştim ve bunun sonucu olarak da muharrirliğe başlamadan evvel gece bekçisi olarak çalıştım. Eğer o akşam Spiegels'ler bizi davet etmemiş olsalardı el'an elektrik mühendisi olarak çalışmağa devam edecektim...

Serin bir pazar akşamı idi, bizim Spiegels'leri ziyaret ettiğimiz ve can sıkıntısı ile yüklü iki uzun saat geçirdiğimiz akşam... Böyle söylemek istemezdim dostlarım hakkında:

zira Spiegels'ler hele Aurel çok kibar ve misafirperver kimselerdir doğrusu. Ama nedense o akşam konuşacak hiçbir konu bulamamıştık. Saat 10'da gözlerimizi sadece baş ve işaret parmaklarımız yardımı ile açık tutabiliyorduk. Saat 10.30'da parmaklarımız uyuşmağa başlayınca kesin olarak artık kalkıp gitme zamanı geldiğini anladım; zira daha fazla kalırsak karımı uyandıracak kuvvetim kalmayacaktı. Geri kalan enerjimi toplayıp yerimde doğruldum ve ev sahibine gitme zamanımın geldiğini bildirdim.

— Olmaz vallahi, diye uykusu arasında havaya sıçrayan Frau Spiegels şiddetle itiraz etti. Ne bu acele böyle?

— Çok müteessirim, diye kekeledim, ama... Ne yazık ki gitmemiz gerekiyor zira... Mühim bir iş randevum var. Hakikaten kalmayı çok isterdim...

— Rahatını bozma, diye Aurel fikir yürüttü, varşın beklesinler biraz. Bu mütalâa üzerine sesimi kalınlaştırıp ikna edici ciddi bir ton vermeğe muvaffak oldum:

— Bana kalsa gitmeyi hiç istemem; fakat çaresiz... Eğer acele etmezsek son otobüsü kaçıracağız!

— Nereye gitmek istiyorsunuz kuzum otobüse?

— Petach Tikvah'a...(*) Randevum orada da...

— Pekâlâ! — Aurel nihayet mücadelede vazgeçmişti neyse — O halde sizi durağa kadar götüreyim.

— Hayır, hayır... Hiç zahmete lüzum yok, biz gideriz.

— Zahmet mi? Komik! dedi Aurel cevaben sadece ve paltosunu sırtına geçiriverdi.

Otobüs durağında nihayet arabasından indiğimiz zaman zahmetine candan teşekkür ettik ve birkaç dakika bekledikten sonra evin yolunu tuttuk, ama bu arada Aurel'in altın kalbini hesaba katmamıştık tabii! Arabadan atlayıp koşu koşu yanımıza geldi ve:

— Nereye azizim? dedi, burası durak değil; Hani siz Petach Tikvah'a gidecektiniz?

Ve bizi yakaladığı gibi in cin top oynayan otobüs durağında doğru sürükledi ayrıca canını dişine takıp ölü gözü gibi ışıklandırılmış tarifi incelemeye koyuldu. Az sonra acı bir nida koyverdi:

— Hihi!.. Gördünüz mü olanları

şimdi? Son otobüs 5 dakika önce gitmiş, işte bu fecî; bizim yüzümüzden mühim bir randevuyu kaçırmış olacaksınız.

— Zıyanı yok, diye teselli ettim. o kadar mühim filân değildi...

— İmkânsız, yoksa güzel sohbetimizi yarıda keser gitmeğe kalkar mıydınız hiç? Dur bir dakika... Sizi oraya ben götüreceğim, atlayın arabaya.

— Buna asla müsaade edemem, diye telâşla itiraz ettim, misafirperverliğim de bir hududu vardır!

— Fazla lâf istemem — Aurel kararını vermişti — Sizi derhal şimdi oraya götürmezsem bu gece gözüm uykuyu girmez! Anladınız mı?

Anlamıştık. Atladık arabaya, ver elini Petach Tikvah. Yol boyunca karım ve ben gittikçe uzaklaşan Tel Aviv ışıklarına kalbimiz ağır bir şüphe ile yüklü, dehşetle açılmış gözlerimizle bakıyorduk.

Oraya vardığımızda Petach Tikvah ay ışığı altında simsiyah uzanıyordu. Aurel bir esnemeyi bastırarak sordu:

— Geldik, şimdi nereye?

Beynim şiddetle çalışmağa başladı. Petach'da bildiğim yegâne adres Grienspan Oteli idi. Bir tanıdık bir müddet orada kalmıştı zira:

— Bizi Grienspan'a kadar bırakıver! dedim.

Nihayet, bu defa hakikaten nihayet, arabamın dışında idik. Aurel'in yardımlarına defalarca teşekkür edip otele girdik. Aksi suratlı bir kapıcı bizi karşıladı:

— Sadece bir dakikacık!.. dedim ve göz kırptım; hemen gideceğiz.

Biz orada öyle durup hareket edecek arabamın sesini beklerken karım büyük bir telâşla ve şiddetle beni dürttü:

— Eyvah! Tekrar geliyor...

Demesine kalmamıştı ki döner kapı harekete geçti ve Aurel gözüktü.

Çok üşüdüğünü bir çay içip öyle yola çıkmak istediğini söyledi. Kapıcı daha beter ekşilemişti:

— Ne oluyorsunuz burada bakalım? dedi; siz kimi arıyorsunuz?

— Kimi? Ben mi?

— Evet, siz!

— Beni soruyorsanız söyleyeyim, benim burada, bu otelde birisi ile bir randevum var; yani kısacası o kimsiyi derhal görmeliyim anlaşıldı mı?

— Adı ne?
— Adı ne adı... Ya sahi hakkınız var, adını bilmek istiyorsunuz dostumun... Hmmm... Herschkowitz. Eğer yanılmıyorsam tastamam böyle. Söyleyin bakalım Herr Herschkowitz geldi mi?

— Evet geldi, burada! — demez mi!

— Bir daha iyice bakın lütfen! — sesim farkına varmadan yükselmişti — burada olması gerekir, randevumuz vardı zira...

— Ben de burada dedim ya! 23 numarada...

— Belki de o değildir; yemin ederim ki gelmemiştir benim bildiğim Herschkowitz'sel...

— Ama geldi beyim.. diye beriki directti. Kaç kere tekrarlayacağız; burada yukarda.

— Kim burada?

— Herschkowitz 23 numarada; telefon edeyim de gör bak!

Ve önlememe vakit bırakmadan telefona sarıldım:

— Herr Herschkowitz, özür dilerim bu saatte rahatsız ettiğim için. Ama burada birisi var sizinle derhal görüşmek istiyor — telefonu eliyle kapatıp bana döndü — Herr Herschkowitz onu niçin aradığınızı öğrenmek istiyor.

— Özel bir mesele... Çok acele ve çok mühim...

Herschkowitz en sonunda yarı uykulu gözler ve pijama ile aşağı indiginde gömlek yakam birden iki numara küçülmüş gibi bir rahatsızlık hissi gırtlığıma yapıştı. Karım alnında inanılmaz bir çabuklukla ter taneleri birikmeğe başlamıştı. İkimiz de yan gözle kapıya bakıyorduk. Yalnız Aurel rahat rahat oturuyor ve keville çayını yudumluyordu. Herschkowitz meşum bir suratla bize yönelmişti ki birden sanki sihirli bir elin tesiri ile yüzü değişti, neşeyle parlamaya başladı:

— Merhaba dostum! diye büyük bir sevgi gösterisi içinde kollarını açıp Aurel'e doğru atıldı; Ne işin var buralarda? Ne tesadüf, ne tesadüf!

Bundan sonraki dakikalar iki arkadaş sık sık birbirlerinin sırtına şamarlar indirerek eski günleri anarlarken biz gözlerimiz kapıda böylece kalakalmıştık. En sonunda Herschkowitz onunla konuşmak isteyenin Aurel değil bizer olduğunu öğrendi, dostça bir gülümseme ile sordu:

— Benden ne istiyordunuz?

— Pek o kadar basit değil! Sigara içermisiniz?

— Hayır.

— Ben de... Önceleri pipo içiyordum ama doktorum...

— Benden ne istiyorsunuz?

— Ya.. Herr Herschkowitz... Beni ilgilendiren konu... Şey..

— Sizi ilgilendiren önemli bir konu var ve beni onun için aradınız... Peki nedir bu konu?

— Biliyorsunuz ya canım...

— Yoksa çamaşır makinesi mi?

KALENDER NİYAZI

Çizen: BURHAN

— Tabii ya — en sonunda rahat bir nefes almıştım — Çamaşır makinesi, ne güzel bildiniz...

— O halde bu acaibeli anlıyorum azızim! — Herschkowitz bize hak vermişti — derhal Chaderah'a Neumann'a telefon edeceğim.

— Ama şimdi değil lütfen... Çok geç oldu zira... Yarın kendisi ile görüşürüz!

— Deli misiniz? Yarın Neumann Milanoya gidiyor...

Böyle deyip derhal telefona sarıldı ve alelacele Neumann'dan özür diledikten sonra benim Tel Aviv'den çok geç vakitte gelebildiğimi ve meseleyi derhal halletmek için hemen telefon ettiğini bildirdi.

Bir iki dakika sonra ise masama za gelip derhal Chaderah'a gitmemiz gerektiğini, Aurel'in herhalde bu hizmeti seve seve yapacağını sandığını söyledi.

Neumann tam bir iş adamı keskinliği ile bize sadece % 30 hisse senedi kalmış olduğunu bildirdi:

— Satın alıyor musunuz almayor musunuz?

— Biraz düşünsem...

— Nasıl isterseniz — Neumann ayağa kalktı — O halde 10 mil uzak-taki bağları görmeğe gidelim. Telefonda kararlaştırdığımız gibi...

— Satın alıyorum! diye dehşet içinde atıldım.

Ve bunu takiben bir sürtü kâğıt imzaladım. Bütün bunlar olurken pembe pembe gün işmağa başlamıştı bile. Karımı dürtüp uyandırdım. Alaca karanlıkta tekrar Tel Aviv'de idik.

O sabah büroya giderken yolda bir gazete aldım ve ilk sayfede kocaman harflerle yazılı şu haberi okudum:

— «Neumann-Kishon Trust Co.» firması Chaderah'da memleketimizin en büyük çamaşır fabrikasının temelini atmıştır. Hisselerin % 48'ine Solal Boneh (**), % 30'una Kishon ve % 22'sine ise Neumann sahiptir. Bu büyük fabrika yakında derhal imalâta geçecek ve yakın doğunun bütün çamaşır makinesi ihtiyacını karşılayacaktır.

Bizde özel teşebbüsün ne kadar kolaylıkla ve süratle gelişebildiğini anlatabildim sanırım değil mi sevgili okurlar?

(*) Tel Aviv'den 12 mil uzaklıkta bir sayfiye yeri. İsrail için hayli uzak savaştır, zira bazı demiryolu istasyonlarında şöyle ilanlar dahl görmek kabildir İsrail'de: «Ürdüne eğilmek yasaktır!»

(**) Solal Boneh: Sosyalist tesislerin kapitalist bir müteşebbisi.

Çeviren:

Semiramis Aydınlık

Akbaba

Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini ülen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleket-

lere yıllık 100, altı aylığı 50 lira.

Uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer caddesi

No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

Telefon: 22 18 11

İLÂN FIATİ:

Kapak içi santimi 20 lira,

iç sayfalar 30 ılradır.

Fiati: 100 kuruştur.

Bu gazete Basın ahlakı yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Çıplak

— Sen deli misin, kimseye söylemem... Fakat Lilla, Fifi, Flora, Maria ve Lucia'nın bu dedikodudan haberleri var!..

Değişme

Parkta iki kadın dertleşiyordu: — N'oldu Catherine? Üzgün gözüküyorsun!

— Marc'ın yüzünden!

— Gene ne var?

— O'na bir ay önce tapıyordun. Şimdi ise yanımda bulunmasına bile tahammül edemiyorum. Bir erkeğin bu kadar kısa zamanda değişmesi hayret doğrusu!..

Dedikodu

Dansa, oyuna katılmayan iki orta yaşlı kadın salonun bir köşesinde oturmuşlardı, biri sordu:

— Amalia için ne diyorsun?

— Sempatik kadın.

— Ya Giyulietta?

— O da sevimli bir taze.

— Pekî, Gisella?

— İyikabli, güzel yüzlü bir dul..

— Amaan senile de bir şey konuşulmaz ki!..

Açık mektup

«Sekreterim terbiyeli ve kültürlü bir kadın, sizin hakkınızda düşündüklerimi ona dikte ettiremem. Ben de terbiyeli bir insan olduğum için yazamam. Size gelince nasıl bir tip olduğunuz malûm, ne demek istediğimi kolayca anlarsınız!..»

Müziğin kudreti!

— Gördün mü? Sana kaç defa söyledim, her zaman para saadet getirmez diye!..

İyi vatandaş

Amerika'da çok tirajlı gazetelerden biri Birleşik Devletlerde en iyi huylara sahip vatandaş bulmak için bir anket tertiplemişti. Gelen cevapları tasnif ederken ellerine şöyle bir mektup geçti:

— «Sigara, içki içmiyorum. Elimi kâğıda sürmüyorum. Karımı aldatmıyorum. Çok çalışıyor, erken yatıp erken kalkıyorum. Dört senedenberi bu hayatı yaşıyorum.»

«Hamis: Vereceğiniz mükâfata ancak önümüzdeki ilkbaharda, hapisneden çıkınca alabileceğim.»

Tüfekler patlayınca

Ordu, seyircilerin de takip ettiği gösteriler ve tatbikatlar yapmaktaydı. Birden tüfekler patlamaya başlayınca, seyircilerden bir genç kız korkudan, kendini yanında duran tanımadığı adamın kucagina bırakıverdi. Sonradan kendine geldiğinde:

— «Affedersiniz» diye özür diledi. «Tüfek sesleri beni çok korkuttu da!»

Adam gayet nazik bir şekilde cevap verdi:

— Ziyam yok canım, hadi şimdi de ağır topçu atışlarını seyretmeye gidelim!

Yılbaşı

Londra'nın pis mahallelerinden birinde, bir vatandaş emekliyor-du. Onu gören beki iyice yanına yaklaştı:

— Gecenin ikisinde, burada ne arıyorsunuz?

Adam durdu, ayaklarının üzerinde doğruldu, ve izah etti:

— İşte beki bey, ben eve gitmek istiyorum. Bunda şaşacak ne var?

— Haliniz o kadar acaip ki!..

— Bakın anlatayım; arkadaşlarla bir gece toplantısı tertip etmiştik oradan geliyorum. Bu bir yılbaşı toplantısıydı, hani siz de pekâlâ bilirsiniz!..

— Ne? Yılbaşı mı? Siz benimle alay mı ediyorsunuz? Bugün 1 Ekim!

— Doğru! dedi, tekrar emeklemeğe başlayan adam bana mâni olmağa kalkışmayın, zaten eve o kadar çok geç kaldım ki!..

Zafer

Amerika'nın tanınmış ekonomistlerinden biri, yemeğe davetliydi. Bir aralık konu kadınlara gelince, o da:

— Kadınlarımız süsleri için hükümetin orduya ayırdığı paranın iki mislini harcıyorlar, dedi.

Kadınlardan biri hemen atıldı:

— Olabilir! Buna mukabil iki misli zafer kazanıyorlar!

Ama gülesim de geldi. Yahu bu bizim Boru Burhan... Onca yıl görmemişim. Şunun boynuna sarılıp da: «Ulan Boru Burhan!» diye bağırırsam mı!

Acaba bizim Çengel Şahin, benim gerçek kimliğimi Boru Burhan'a söylemiş midir? Yoksa, Boru Burhan beni tanımadı da gerçekten şeyh mi sanıyor?

— Hoş geldiniz Burhan Bey! dedim.

— Aman şeyhim, keramet buyurdunuz. Adımı söylemeye cüret etmedim. Ama size her şey malum olduğundan kim olduğumu bildiniz...

Öyle köpekliyor, öyle köpekliyor ki, dille anlatılır gibi değil. Ben bunu iyice bozmak için:

— Ziyaret sebebiniz? diye sordum. Ama o benden de kurnaz çıkıp — herif politikacı —:

— Efendim, size malumdur, dedi, ta Ankara'dan kalkıp buralara gelmenin tek sebebi sizi görüp, eliniz öpmek, hayır dualarınızı almak... Mübarek adınızı çoktanberi duymaktayız. Bendeniz çok seyahat ederim. Her gittiğim yerde adınız ve kerametleriniz dillerde doluyor. Bendeniz çoktanberi ziyaretinize gelmek istiyordum. Ama dünya derdinden vakit bulamıyordum. Nihayet rüyamda ayan olunca, her işi bırakıp, mübarek elinizi öpmek için koşup geldim. Demek kısmet bugününmüş.

Vay köpoğluluköpekl!.. Sözlerinin etkisini anlamak için, her sözünde köylülerin yüzüne bakarak, şeyhlerine ne büyük saygısı olduğunu anlatıyordu. Söylediğine göre, yalnız benim duamı almak için gelmişti. Başkaca hiçbir niyeti yoktu. Çünkü, bana olan bağlılığını köylüler ileri gelenlerine göstermişti. Ne diye köy köy dolaşıp da, o sözden anlamaz insanlarla konuşacağım diye yorulacaktı! Benim uygunluğumu kazanması, seçilmesi için yeterdi.

Kahvelerimizi içtikten sonra: — Şeyhim, ben ikindiye edâ etmedim, müsaade buyrulursa, bir karnada ikindi namazımı kılayım... dedi.

Bak şu hergeleye şimdi. Ulan bunlar nasıl numaralar? İkindiye kim kıldı ki, sen kılacaksn...

— Biz kıldık Allah kabul etsin. Siz yan odaya geçip namazınızı kılın! dedim.

Yan odaya geçti. Namaz kılma-çağını bildiğim gibi, nasıl namaz kılacağını da bildiğini sanmıyordum.

Namazdan sonra «Şeyhim, size Bey söylemiştir», «Size komutan söylemiştir» diye yalvar yalvarıyordu. Sözüünü kesip:

— Bize malum... diyordum. Her ne dese, daha ağzını açarken, elimi havaya kaldırıp, bilgiç bilgiç: — Bize malum... diyordum.

Kim olduğumu tanıyıp tanımadığını, Çengel Şahin'in kim olduğunu söyleyip söylemediğini anlamak için, okuldaki günlerimden, anılarımızdan anlatmaya başladım. Büyük bir şaşkınlık içinde dinlemesinden beni tanımadığını anlayıp rahatladım. Onun okuldaki hayatından bazı sahneleri anlattıkça, şaşarak:

— Peki ama nerden biliyorsunuz? diye soruyor, ben yine:

— Bize malum... diyordum. Yüzbaşı Balyoz Hakkı'dan yediği dayığı da anlatınca, Şeyh Said-i Uryani hazretlerinin huzurunda olduğunu unutup, elini ağzına götür-

rerek, sanki kendi kendine konuşur gibi:

— Vay anasını!... Yahu, galiba herife sahiden malum... diye söylediğini duydum.

Çok iyi biliyorum ki, burdan gince, Yarbey Şahin'e soracak, kim olduğumu öğrenecek. Ama o zamana kadar da merakından çatıyacaktı...

Neyse, bu bölgede oyları toplaması ve seçilmesi için elimizden geleni yapacağımıza söz verip herifi başımızdan savdık...

Bakınız azizim, şimdi bile olayı size anlatırken, tıpkı o zamanki şeyhlik halimle konuşmaya başladım. «Herifi başımızdan savdık» diyorum, baksanıza... Bey, şeyh falan filan «Savdım», «Yaptım», «ettim», demez, «savdık», «yaptık», «ettik» der... Çünkü şeyh, Bey, Ağa, bunlar tek kişi değil ki, çoğul...

Boru Burhan'ı başından savdım ama, nasıl edip de seçimde kazandıracam diye düşünmeye başladım. Öyle ya, ben bu adamlara «Boru Burhan Bey'i seçin!» dememle seçerler mi? Seçmezler... Size de öyle geliyor değil mi? Ya... Yanlışmış Beyim... Bu adamlara doğrudan doğruya, ben bir keramet sahibi şeyh olarak, «Oylarınızı filâncaya vereceksiniz!» diyecekmişim. Usul böyleymiş... Ben bu usulü bilmediğimden, ya bana «O dediğin herifin ne meymeneti var da, ona oy verelim?» diye soracaklar sanıyorum. Yahu, bu adamlar hiç-

TEK DELİK

bir şey sormaz. Biliyorum sormadıklarını. Ben her nasılsa dalgınlığa gelip sorarlar diye düşündüm. Ne demeliyim ben bu insanlara ki, oylarını Burhan'a versinler... «Yurttaşlar, Burhan Bey'i seçerseniz, şu nu, şunu, şunu, şu, şu işleri yapacak» demeliyim ki, oylarını ona versinler. Yani, ben öyle sanıyorum. Ya bir de beceremezsem diye öyle de korkuyorum ki... Burhan Bey seçilmiş, seçilmemiş umurunda değil, ama Bey de, Şahan Kaymakam da onun seçilmesini istiyorlar. Seçilmezse, benim yüzümden seçilmemiş olacak ki, işte o zaman yandım, beni daha buralarda bırakmazlar. Kırına tekme indirip «Hadi güle güle!» deseler, ben çoktan razıyım. Ama heriflerin başıma olmadık belâyı saracakları belli... Ne etsem eylesem de herife oyları tolasam diye düşünmekten uykularım kaçıyor.

Arada bir elime İstanbul gazeteleri geçtikçe, okumuyorsam da, haberlerin başlıklarına şöyle bir göz gezdiriyordum. Seçimlerin yaklaştığı günlerde gazeteler iyice ateşlenmiş, haberler alev alev parlıyor, haber başlıklarından bile kıvılcımlar sa-

çılıyor. İşte ben o günlerde gazetelerde görüyordum: Toprak reformu, toprak reformu... Nedir bu toprak reformu, bildiğim yok. Yalnız gazetelerdeki haber başlıklarından öğrendiğim kadarıyla, köylüye toprak dağıtılacak, toprak reformu bu... Partilerden birinin başkanı, «Hükümeti biz alırsak, toprak reformu yapacağız!» diye ötekilerin hepsinden çok bağıyor olmalı ki, gazeteler en çok onun sözlerine yer veriyor. Ben bir gece yarısından sonra yine derin düşüncelere daldığımdan uykum kaçmıştı. Nasıl etsem de şu Burhan Bey'e oy kazandırsam diye düşünüp dururken, birden büyük bir keşifte bulunup yataktan fırladım. Tamam... Toprak reformu canım... Bizim buranın köylülerine derim ki, «Eğer, siz oylarınızı Burhan Bey'e verirsiniz, Burhan Bey de seçilirse, söz veriyor ki, size toprak dağıtacak...» Ben bunu dedim mi, bütün bu köylüler hepsi Burhan Bey'e oylarını verirler. Çünkü hiç birinin bir karış toprağı yok. Hepsi de Bey'in tapulu tarlaları üstünde çalışıyorlar. Herifler, toprağı kavuşacaklarını duyular mı, sevinçten göbek atıp oynamaya başlarlar... Burhan Bey de seçilir. Ama sonra kimseye tarla toprak dağıtmazmış... Dağıtmaz. Adam toprağı nerden bulsun da dağıtsın, toprak tüccarı mı ki... Hele bir seçilsin de, ondan sonra olacakları o zaman düşünürüz.

Yarı sabah erkenden bütün köylülere haber salarım: Burhan Bey seçilirse toprak dağıtacak, tarla bağışlayacak, arazi verecek!

Böyle bir keşifte bulundum, artık uyusam ya... Yatağı girdim ama gözümü uyku tutmuyor. Oysa, gecelerdir hep bu seçim derdinden uykusuz olduğum için, o gece uyu-yayım diye hem bolca şarabı çekip benim ev işlerime bakanımla bir oynayıp yorulmuş ve geç vakit yatağı girmiştim. Yine de uyuyamıyorum... Hapisanenin dalgacılık hastahı sardı beni. Akılma toprak dağıtmak geldi ya, şimdi bunu kuruyorum. Köylüye nasıl toprak dağıtılacağını düşünüyorum... Hepsini dolmuş, bir kargaşalık... Kadınlı, erkekli, bağırıp çağırıyorlar... Ben onlara «Durun hele! Ne bu gürültü... Kesin ses!... Sıraya girin, sıraya! Sıraya girmeyene toprak yok!» diyorum. Bu dalga geçmek hastahı böyledir işte, insan en küçük ayrıntılara kadar düşünür ve düşüncesinde yaşar... Benim sözüm üzerine köylüler kaynaşıp sıraya giriyorlar. Her köyün muhtarı, onları itekaka sıraya sokuyor. Bu sefer sıradakilerden sesler yükseliyor:

— Ben sulak yerden tarla isterim!..

— Ben de... — Kırak tarla verirsene almam vallaha...

— Ben dingin yerde tarla istemem, sel basar...

Derken bunlar, iyi tarlaları bölüşmek yüzünden kavgaya başlıyorlar, çoluk çocuk hepsi birbirine giriyor.

— Duruun! diye bağıyorum, ulan siz böyle yaparsanız, sonra hiç birinize tarla marla vermem haal.. Susun! Biz, Şeyh Ahmed-i Said-i Uryani değil miyiz? Elbet kime nereden, ne kadar, hangi tarla verileceğini biliriz... (Devamı var)

REKLAMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!

**BASIN
İLAN KURUMU**

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telegraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 8135—24)

GÜLİVER BİLGİÇLER ADASINDA

BÜLE
SEREN

34

"GÜLİVER, AYAK BASTIĞI YABANCI
BİR ADADA, KUMSALDAN AĞAÇ-
LILARA DOĞRU İLERLİYOR, ADA-
NIN YERLİLERİNİ GÖRECEĞİNİ
UMUYORDU..."

ORMANA GİRMEYE, BİRKAC ADIMI KAL-
MIŞTI Kİ, HEMEN ÖNÜMEKİ TARLADA
BİRKAC ACAYİP HAYVAN GÖRDÜM. Dİ-
ĞER BİRKACI DA AĞAÇLARDAN ON-
LARI SEYREDİYORLARDI...

PEK TUHAF,
İĞRENC ŞEYLER...
SAKLANAYIM!

SAKLANMAK İÇİN BİR ÇALININ ARKA-
SINA YATMAK İSTEDİM...

EYVAH!
BURUN BURU-
NA GELDİK!

BU ANI KARŞILAŞMA, BENİ HEM SAŞIRTMIŞ, HEM
KORKUTMUŞTU... HAYVAN, BİRAZ DURAKLADIKTAN
SONRA, PENCESİNİ BANA DOĞRU UZATTI...

YÜZÜ KIRIS KIRIS OLMUŞ, HİÇ
GÖRMEYİŞİ BİR ŞEYE BAKAR
GİBİ GÖZLERİNİ DİKTİ...

ALLAHTAN ŞU
SOPA HAZIRMIŞ!

DERHAL BİR SOPA KAPARAK
TECAVÜZÜ ÖNLEMeye ÇALIŞTIM.

CANI YANINCA PİS HAYVAN ÖYLE BİR BAĞIRIS BAĞIRDI
Kİ, EN AZINDAN KIRKLIK BİR SÜRÜ ORMANDAN
FIRLAYARAK ETRAFIMI ÇEVİRDİ. KAÇMALIYDIM...

HEMEN BİR AĞACA KOŞARAK ARKAMI GÖVDESİNE VERDİM
VE SOPAMI SALLAYARAK, HAYVANLARI YANIMA KOMADIM!

FAKAT BU LÂNET SOYUN BİRÇÖĞÜ
ARKAMDAKİ AĞACA SİCRAMAYA
KÖYÜLDÜLER...

GALİBA ORADAN
ÜSTÜME SİCRAYA-
CAKLAR!..

TAHMİNİMDEN DAHA BERBAT VE İĞRENC BİRŞEY OLDU.
PİSLİKLERİNİ ÜSTÜME BOŞALTMAYA BAŞLADILAR...

TANRIM! BUNCA
FELÂKETTEN KORUDUN,
BU PİSLİKLERLE BOĞUP TA
MI ÖLDÜRECEKSİN BENİ?..

ALLAH ALLAH...
KAÇIYORLAR!

-DEVAM VAR-

Dünya

Karikatürleri

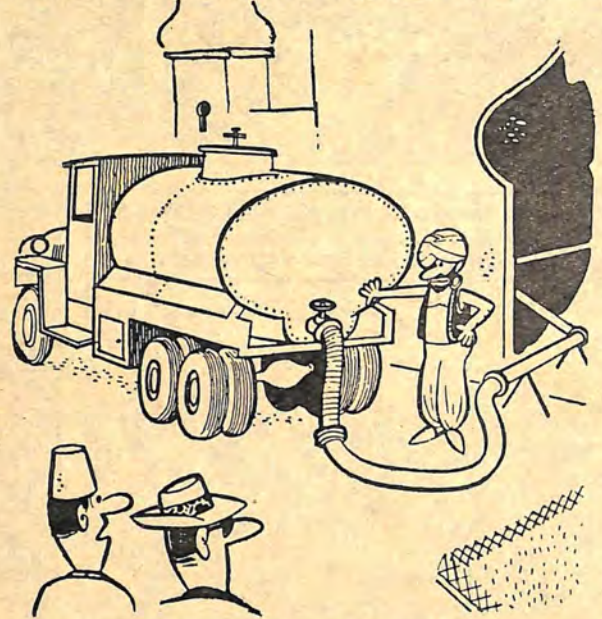
-KABAHAT BENDE DEĞİL DOKTOR, KAÇ KERE "HAYIR, OLMAZ, İSTEMEM," DEDİM AMA, GÜRÜLTÜDEN DUYMADI!

-ŞU KIZLAR SENİN NENDEN HOŞLANIYOR, BİR TÜRLÜ ANLAYAMIYORUM !..

-KONUŞTUĞUM DELİKANLI BENİMLE EVLENECEK GALİBA... DÜN AKŞAM YAMANACAK ÇORAPLARINI GETİRDİ!..

-0000, SULTANIN HAREMİNE YİNE 'PARFÜM' GETİRMİŞLER...

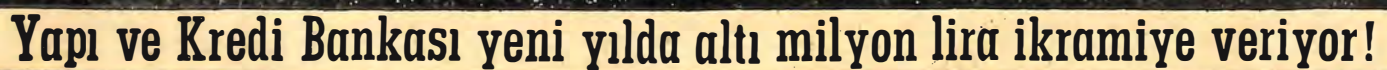

-BİZE DÖRT KİŞİLİK İKİ KOLTUK VERİN!

YAZISIZ

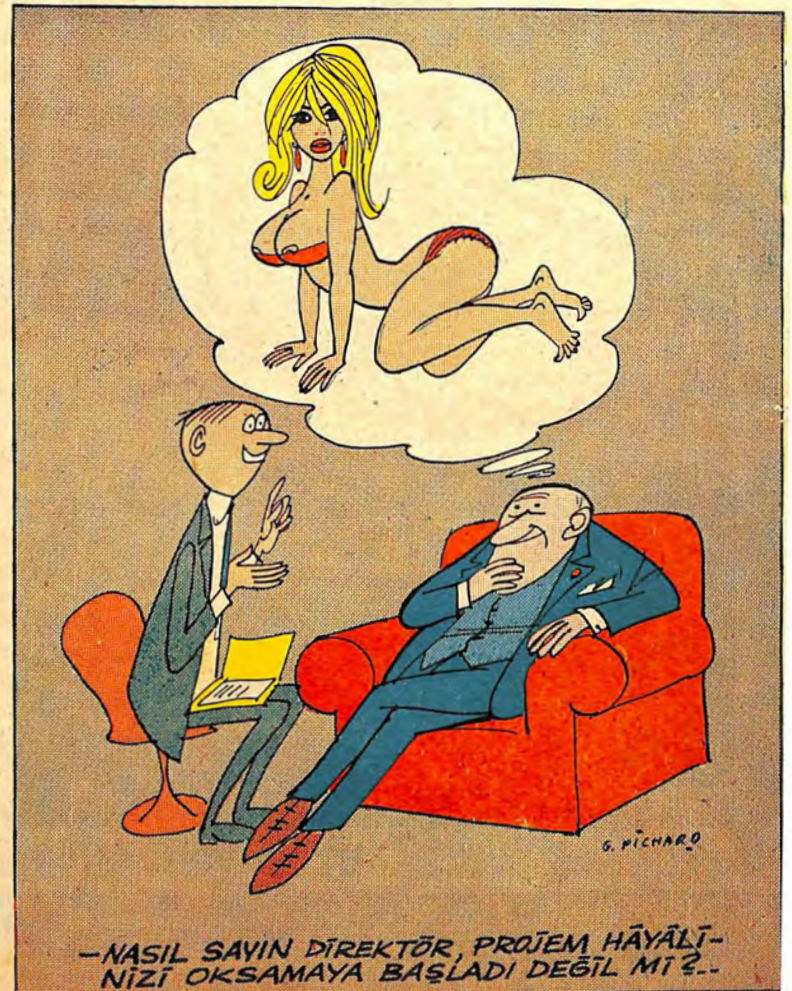
(67 şehirde 141 şube)

-ALLAH'İNE DOĞRU SÖYLE, ŞU MÜNASEBETSİZİN
OKŞADIĞI KÖPEK BENİMKİNDEN DAHA MI GÜZEL?..

- KİMİ İSTİYORSUNUZ ?
- BİLMEM ... BAŞI KÜLAHLI BİR GENÇ
"GEL" DİYE EL SALLADI PENCEREDEN!

-NASIL SAYIN DİREKTÖR, PROJEM HÂYÂLİNİZİ OKSAMAYA BAŞLADI DEĞİL Mİ?..